

YITAKARI ISANKINATZINIRI PABLO CORINTO-SATZI

Withataantsi

¹ Naaka Pablo otyaantzi-mirori iroka sanki-narintsi. Intyaantaa-riti Jesús Saipatzii-totaari nonatzii, tima iriitaki Pawa nintakaa-kinarori, ikaima-siritakina. Ari notsipatakari Sóstenes nosankinatzi-miro. Iriitaki nokimita-kaantajiri iyiki. ² Awiroka nosankina-yitzini pikaratzi papatowintaari Pawa anta Corinto-ki, pikaratzi yasitaami Saipatzii-totaari Jesús. Iriitaki kaima-siri-yitaimi ikiti-siritan-tyaamiri. Pikimitaari pasini-satzi nampiyitarori tsika-rika-payi, aw-intaariri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, tima irijatzi Pinkathari-wintairi irirori. *

³ Onkamintha inisironka-yitaimi Asitairi Pawa, kamiitha isaikakaa-yitaimi. Aritaki inkimitzi-tyaamiri aajatzi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

Ipaasoonkita-kaitziri Pablo intasonka-wintanti

⁴ Nopaasoonkita-piintziri naaka Pawa, tima antaaro inisironka-yitaimi, itsipasirita-kaajamiri Saipatzii-totaari. ⁵ Iriitaki kantakaarori piyotako-pirotan-taariri, ari okanta pikinkithata-kotan-taariri.

⁶ Irootaki poisokirotan-tarori okaratzi

* **1:2** awintaariri = wairontsi

nitakari nokinkithata-kotzimiri Saipatzii-totaari. ⁷ Pikanta piyaawintari impiyi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari, tikatsi kowitzii-motyaamini itasonka-winta-sirtzimi pantawaitan-tyaaniriri. ⁸ Iriitaki kankakai-yaaroni piriipiro-wintan-tyaariri irojatzi impiyan-tajyaari, airo otzimawaitzi ompaityaa imishakowinta-paajimiri. ⁹ Oisokiro iwimi Pawa, iriitaki kaima-sirita-jimiri paapatyaan-taariri Itomi, yoka Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari.

¿Ishiki-tziima pairani Saipatzii-totaari?

¹⁰ Iyikiiti, tzimatsi pasini nonintziri nosintsi-thatimiri, tima naaka intyaantaariti Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Nokowa-kotzimi paapatyaa-wakai-yitajyaa, onkimiwaityaaro aparoni onkantyaami pikinkithasiritari, airo pikanta-wakaa-wintawaitaro opaiyita-rika. ¹¹ Tima nokimakiri ishininkaiti Cloé ikamanta-paakina ti paapatyaa-wakaityaa kamiitha. ¹² Tzimatsi pitsipayitari anta kantatsiri: “Nokimisantziri naaka Pablo.” Pasini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Apolos.” Pasini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Pedro.” Tzimatsi pasini kantanaintsiri: “Nokimisantziri naaka Saipatzii-totaari.” ¹³ ¿Ishiki-tziima pairani Saipatzii-totaari? ¿Naakama paikako-winta-kamiri? Tima pinkiwaa-yitaka pairani awirokaiti, ¿Naakama ipairyaaaitaki, inkantaiti: “Pinkiwaa-mintyaari Pablo?” ¹⁴ Irootaki nopaasoonkitan-tariri Pawa okamintha ti naaka kiwaayitimini. Apatziro nokiwaa-matsitakiri pairani Crispo, aajatzi Gayo.

¹⁵ Irootaki airo itzimanta anta kantawaita-tsini: “Nokiwaa-wintakari Pablo.” ¹⁶ ¡Jaa! Irijatzi nokiwaatzi-takari pairani Estéfanas aajatzi ishininka-payi irirori. Ti nonkinkithasiritajiro tzimatsi-rika pasini nokiwaatakiri anta. ¹⁷ Ti intyaankina Saipatzii-totaari nonkiwaatanti, apatziro ityaankakina nonkamantan-tajiro Kamiithari Ñaantsi. Ti nosiya-kota-paakyaari yotaniri nokinkithata-koyitziro. Tima ti noninti aminaasi-waityaa iroopirota-tsiri ipaikakoi-takiri Saipatzii-totaari.

Iriitaki Saipatzii-totaari, isintsinka Pawa, iyotani

¹⁸ Aririka ankinkithata-kaawityaari pyaasitachani ankantiri: “Ipaikakoi-takiri Saipatzii-totaari,” ikimita-kaantajai masontzi-siriri anayitimi. Irooma arokaiti awisako-siriri anayitaji, ayoyitaji omapirotatya iñaakan-takiro itasorinka. ¹⁹ Tima isankinataitaki pairani, ikan-taitzi:

Naapithatiri iyotani ikaratzi yotaniwita-chari. Nomaisanta-kayiri ikinkithasiritani kinkithasiri-witachari.

²⁰ ¿Tsikama inkantajyaa-rika yotaniri? ¿Tsikama inkantajyaa-rika yotzinkari ikaratzi yomitaan-tasiwaitarori iroopirotzii-motziriri irirori-payi? Pawa omasontyaa-yitajiriri osaawisatziiiti, ikaratzi yotaniwita-chari pairani. ²¹ Tima inkarati yotaniwaita-sita-chari, ti imatiro iyotajiri Pawa. Iriima Pawa matzirori iyotanita, onimotakiri irirori iwawisaako-siri-yitairi ikaratzi kimisantairori iñaani, okantawitaka

itzimayitzi okimitzi-mowitakari masontzi-sirinkantsi onatzii iñaani Pawa. ²² Aririka iñiuro noshininka-payi Judá-iti intasonka-wintantaiti, irootaki inkimisantan-tyaari iriroriiti. Iriima pishininka-payi awiroka, aririka inkimiri ikimita-kaantari iriroriiti yotaniri inatzii, iriitaki ikimisantziri. † ²³ Irooma naaka, nokinkithatakota-najiri Saipatzii-totaari ipaikako-wintantaka. Oshiki okompitzi-motakari noshininka-payi. Iriima pishininka-payi awiroka ikimita-kaantakina nomasontzi-waita-tyiimi. ²⁴ Iro kantacha ayojiitzi arokaiti, iñaakan-tajiro Saipatzii-totaari itasorinka Pawa, aajatzi iyotani. Irootaki iyoyitajiri ikaratzi ikaima-siri-yitairi Pawa, onkanta-wityaa Judá-iti inatzii, kaari Judá-iti, maaroni. ²⁵ Tima Pawa yanairi iyotani-waita-sitari atziri-payi, okantawitaka yoka atziri-payi okimitzi-mowitakari masontzinkantsi onatzii ikantayitakiri Pawa. Tima Pawa yanairi atziri-payi otzimi-motziri isintsinka, okantawitaka yoka atziri-payi okimitzi-motakari ti aawyaan-taniti okaratzi ikantawitakari Pawa.

²⁶ Iyikiiti, ontzimatyii pikinkithasirita-kotawakiro tsika-rika pikanta-jiita pairani tikira inkaima-siritaitimi. Ti intzima-piroti yotaniri pikarajiitzi, ti intzima-piroti pijiwariti, ti intzima-piroti iriipiroriiti. ²⁷ Iro kantacha iyosiiytajiri Pawa ikaratzi ikimita-kaantawitai-takari masontzi inatzii, irootaki impasiki-wintairi apaata iyotani-waita-sitari. Iyosiiytajiri ikaratzi ikimita-kaantawitai-takari kaari aawyaawaitaniri, irootaki impasikitan-tajyaari

† 1:22 pishininka-payi = griego = kaari Judá-iti

apaata iriipiroriiti. ²⁸ Ari ikinakairori Pawa iyosiitan-taariri kaari imiraawintzi atziri-payi, kaari iriipirotsi-motirini. Ari okanta opoñaantaari iniwitaitaro okaratzi imaninta-witaitakari. ²⁹ Ari ikinakairori Pawa airo itzimanta tharowintzi-motyaarini. ³⁰ Iriitaki Pawa tsipa-sirita-kaaja-miriri Saipatzii-totaari Jesús, ityaankajiri irirori iyotakaa-yitajimi, iwamiithasiri-yitaimi, yoiti-siri-yitajimi. Iriitaki piinakowintaimi pisaika-siwaitan-taari. ³¹ Irootaki isankinatzi-taitan-takarori pairani, ikantaitzi: Ti onkamiithati intharowinta-waitaityaa apaniroini. Iro kamiitha-pirota-tsiri antharowinta-jyaaro yantayitajiri Awinkathariti.

2

Ikinkithata-koitairi Saipatzii-totaari ipaikakoi-takiri

¹ Iyikiiti, nojataki pairani nariitami nonkinkithata-kotimiri Pawa, tima ti nonkimitakota-paakyaari yotaniwaita-sitaniri, ti noninta-thawaita-sita-paakyaami. ² Apatziro nokowa-pirota-nakiro nokinkithata-kotapiinta-jimiri Jesús Saipatzii-totaari, ipaikakoi-takiri. ³ Ti noñiuro onimo-tina kamiitha nosaiki-moyitakimi, tharowa-siri nokantaka. ⁴ Irootaki kaari napirotantami itsinampairi okaratzi noñaawai-yitakiri, ti osiyaaro iñaani yotaniwaita-sitaniri. Iro kantacha okaratzi noñaawai-yitakiri, imatakiro iñaakan-takiro Tasorinkantsi, oñaakan-takirori isintsinka. ⁵ Ari okantari, irootaki isintsinka Pawa

ikimisanta-kaantaamiri, kaari iyotani atziri-payi matakamironi.

Itasorinka Pawa oñaakan-tayitzirori

⁶ Iro kantacha, aririka ankinkithata-kayiri antaiki-siritaniri, ari okamiithatziri ankinkithata-kotiniri yotanitaantsi. Iro kantacha iroka yotanitaantsi, ti osiyaaro iyotani-waita-sitari osaawi-satzi, iyotani-waita-sitari pinkathari-witachari iroñaaka. Tira irasi iwiro yokaiti. ⁷ Iroka yotanitaantsi nokinkithata-kotziri naaka, ti iyotakopiroitiro pairani. Okimiwaitakaro imanaiti-tyiromi. Irootaki inintzi-tataikari Pawa, ari onkantyyaa añaanta-jyaarori apaata iwaniinkaro. ⁸ Yokaiti pinkathari-witachari iroñaaka, tikatsi aponi yotakopiroitironi iroka yotanitaantsi. Ari iyotakiromi, airomi ipaika-kota-kaantzirimi Awinkathariti, otzimimo-piro-taitziri iwaniinkaro. ⁹ Iro kantacha irootaki isankinata-koitzi-takari pairani, ikantaitaki:

Okaratzi ikasiya-kaariri Pawa otakotaariri irirori,
Anaapirotairo ikita-piintaitari, ikima-piintaitziri,

Anaapirotziro okaratzi aniisampyaakari.

¹⁰ Irooma arokaiti, ityaanka-kairi Itasorinka Pawa iyotakaan-tairi. Tima iriitaki Tasorinkantsi oyotziriri Pawa okaratzi ikinkithasiritari irirori, kaari iyotako-witaita. ¹¹ Tima tikatsi oyotinirini ikinkithasiritani pasini atziri, apatziro iyotziro isiriki irirori. Ari ikimitari aajatzi Pawa, tikatsi oyotinirini ikinkithasiritani, apaniro iyotziro isiriki. Yoka Tasorinkantsi,

isiri Pawa inatzii. ¹² Irootaki isaika-siritan-tairi asiriki Itasorinka Pawa, irootaki ayopirotan-tajyaarori okaratzi ikasiya-kaita-kairi arokaiti akimisanta-yitajiri. Irootaki kaari kantaa-jata-tsini iyotajiro osaawi-satzi, ¹³ ikaratzi oyomitaan-takirori iyotasi-wintha-waitari irirori. Okaratzi akinkithata-kotakiri arokaiti irootaki iyotakaa-yitairi Tasorinkantsi. Irootaki akinkithata-kaayita-jiriri antaiki-siritaniri tsika okantakopirotasiri.

¹⁴ Iriima kaari antaiki-sirita-tsini, ti inkimisantiro iyotakaan-tawitari Tasorinkantsi, okimitzi-mowaitakari masontzi-siritaantsi. Ti onkantaa-jati iyota-kotajiro irirori, tima ti isaika-siritan-tyaari Tasorinkantsi iyotakaan-tayityaariri.

¹⁵ Irooma arokaiti antaiki-siritaniri, aritaki amayitairo ampampitha-siritako-pirotajiro maaroni tsika-rika opaiyita. Ari okantari, okantawitaka ti inkimatha-piroyitai osaawi-satzi tsika akantayitanaja arokaiti.

¹⁶ Irootaki isankinata-koitzi-takari pairani aka, ikantaitzi:

¿Tzimatsima yotako-pirotairini ikinkisiryaaari

Awinkathariti?

¿Tzimatsima matirini iyomitairi?

Irooma arokaiti, iyotakaa-yitairo okanta-kota ikinkithasiritani Saipatzii-totaari.

3

Antawaita-najiniriri Pawa

¹ Iyikiiti, tityaa nomatiro nonkinkithata-kayimi nokimitairi nokinkithata-kayiri antaiki-siritaniri. Okimiwaitakaro owakirami

pitanakyaaro pawintaa-jyaari Saipatzii-totaari. Okimiwaitakaro ainiro piinchaa-nikitimi, ² ainiro ithotaai-tzimi, tikira impaitimiro kiso-yitatsiri owaritintsi. Tima tikiraata pinkimathayitairo okaratzi noyomitaa-witakamiri, irojatzi pikantayita iroñaaka. ³ Tikiraata pantaikisiriti. Ainiro pikisa-wakaa-wintaro opaiyita-rika, panta-wakaa-waita. ¿Kaarima iroka yantayita-piintakiri osaawi-satziiti? ⁴ Tima tzimatsi anta, kantatsiri: “Nokimisantziri naaka Pablo.” Pasini kantatsi: “Nokimisantziri naaka Apolos.” ¿Kaarima iroka osiyarori iñaana-minthata-wakaa osaawi-satziiti?

⁵ ¿Tsikama nopaitaka naaka? ¿Tsikama ipaitaka Apolos? Naakataki apiti impiratani Pawa, ityaankakina nonkinkithata-kaayitajimi pinkimisantan-tajyaari awirokaiti. Tima intyaantayita-kayi Awinkathariti maaroni arokaiti onasiyitaka onkarati antayitajiri. ⁶ Tima naaka osiyariri pankita-tsiri. Iriima Apolos osiyawaitakaro iriitaki oyaatapaa-kinari ithamaita-kotziro nopankitakiri. Iriima Pawa iriitaki matzirori yantai-kita-kaayitziro pankirintsi. ⁷ Ti yiriipiro-waiti pankita-kirori, ari ikimitari thamaita-kota-kirori. Iriitakira iriipirotatsiri Pawa, yantaiki-sirita-kaayitaimi. ⁸ Osiyawaitakaro intzimimi yantawaita-kaani. Intyaantakiri impanki-waiti, intyaantakiri pasini inthamaita-kotiro. Apatziro impinaitakiri okaratzi yantawai-matsitaki, intyaantairi inampiki, tima ti inkowa-pirota-jaantyaa irirori. ⁹ Ari nokantakari naaka, osiyawaitakaro naaka antawaitzi-niriri Pawa. Irooma awirokaiti

pisiyakaro awirokami pankirintsi-masi. Pisiyawaitakaro aajatzi awirokami pankotsi.

¹⁰ Naaka kimitakariri yotzirori iwitsikiro. Naaka itanakarori nowitsikiro pankotsi, iriitaki Pawa nisironkata-kanari nitanta-nakarori nowitsikiro. Ipoña impokayiti pasini thonkatironi iwitsikiro. Iro kantacha ontzimatyii initsikiro-wintyaaro inthonkanta-yaarori kamiitha. ¹¹ Iriitaki Jesús Saipatzii-totaari osiyarori itapiintarori yaitziri iwitsikantaitarori pankotsi. Airo itzimawaitzi pasini impoyiityaarini.

¹² Aririka iwaitakiro itapiintarori iwitsikan-taitaro pankotsi, aritaki inthonkai-takiro iwitsikaitiro pankotsi. Kantatsi iwitsikai-tantyaaro ooro, kiriiki, mapipayi poriryaa-tsiri. Ari onkantaki aajatzi iwitsikantaityaaro incha-panki, inchasi-pana, saworosi.

¹³ Iro kantacha aririka ontayaa pankotsi, ari ñiitiro opaita-rika iwitsikan-taita-karori iroka pankotsi. ¹⁴ Iroorika iwitsikan-taityaa mapipayi airo apirota ontayaa, omapiro okisotzi okaratzi iwitsikan-taitakari. Oshiki impina-piroitiri owitsika-kirori iroka pankotsi. Ari inkanta-jyaari isiyakaa-wintai-takiri owitsikirori pankotsi,

impina-piroi-tairi aajatzi. ¹⁵ Iriima owitsikantakarori pankotsi kaari shintatsini ontaayityaa, kapichiini ipinaitairi. Ari inkimitaaitairiri isiyakaa-wintai-takiri witsikirori iroka pankotsi,

kapichiini onkantajyaa yawisako-siritantajyaari, isiyako-waita-jyaari awisakota-tsiri intaawityaami.

¹⁶ ¿Tima piyojiiti awiroka osiyakaa-winta pankotsi? Tima kimiwaitaka awirokami

itasorintsi-pankoti Pawa, awiroka isaika-siritantari Tasorinkantsi. ¹⁷ Tzimatsi-rika owaaripirotakironi osiyakaa-wintari itasorintsi-pankoti Pawa, aritaki iyaaripirotairei Pawa irirori, tima tasorintsi onatzii iwanko. Ari okanta isiyakaa-wintai-tzimi aajatzi awiroka-payi.

¹⁸ Paamaiyaa yamatawitai-tzimi = kari. Kimitaka tzimatsi anta kantayita-tsiri: “Yotaniri nonatzii.” Irootaki kamiitha-witachari inkinkithasirita-kotiromi yokaiti okaratzi osiyimotariri osaawi-satzi masontzi-sirin-kantsi onatzii. Tima iroka, irootaki kantakai-yaaroni iyota-nitan-tajyaari. ¹⁹ Tima ti apantzi-motyaaari Pawa okaratzi ikimita-kaanta-waitari osaawisatzi yotanitaantsi onatzii. Irootaki isankinatakoitakiri pairani, ikantaitaki:

Iriitaki Pawa airikakiriri yotaniwai-witachari, iyotanin-kakiini.

²⁰ Isankinataitaki aajatzi pairani ikantaitaki: Iyotzitakaro Pawa okaratzi ikinkithasiri-waitari yotaniwai-witachari.

²¹ Irootaki airo piyosiitanta awirokaiti aparoni intzimi yomitaa-jimini. Airo pikimosiriwintawaitsiri pinkanti: “Iriipirori inatzii yoka.” Tima inkarati tzimain-tsiri, pinkimita-kaantairi awiroka asitari, ikimiyiatyaa yokapayi:

²² Pablo, Apolos, Cefas, osaawi-sato-payi, añaantarintsi, kaamanitaantsi, awisayita-tsiri iroñaaka, awisayita-tsini apaata. Maaroni iroka, kimiwaitaka awiroka asityaa-ronimi maaroni, ²³ tima awiroka-payi yasiyitaari Saipatzii-totaari, iriima Saipatzii-totaari yasitari irirori Pawa.

* **3:22** Cefas = Pedro

4

Yantawairi tyaantaariiti

¹ Ari okantari, ontzimatyii inkimita-kaantaitina impiratani Saipatzii-totaari, naakapayi iwaki noyomitaan-tajiro kaari iyotakowitaita pairani. ² Iro kantacha tzimatsi-rika iyosiitaitaki yantayitairo opaiyita-rika, okowapirotatya imayitajiro yantiri omatantyaari yawintai-tyaari. ³ Noyotzi naaka pimonkarantanari nokarajiitzi. Tikatsi ompaitzi-motyaana pinintzi-rika paminako-tinaro nantaki-rorika kamiithaini. Tikatsi ompaitzi-motyaana ininti-rika imishakowintina jwayita-tsiri nampitsiki. Tima ti nosirita-kowaityaaro naaka nomonkaratyaari nokarajiitzi. ⁴ Aririka namina-kotyaami naaka, kimiwaitaka ti ontzimi-motina nokinakaa-siritani. Iro kantacha ti naaka aminako-waita-chani, iriitakira Awinkathariti amina-kota-jinani. ⁵ Irootaki airo pimatantaro awiroka-payi pimonkaratyaari impaityaa-rika. Iriitaki Awinkathariti aminako-yitairini maaroni aririka impiyapaakiri. Iriitaki ñaakantapajironi okaratzi antayitakiri omanani-kiini. Ari iñaakan-tapajiro okaratzi asiriwaitari antayitirimi. Ari inkanta-jyaari Awinkathariti kimosiri-wintaini apaata.

⁶ Okaratzi nokinkithata-kota-kimiri aka, naaka siyaka-wintacha notsipatari Apolos. Irootaki nokantan-tamirori poisokirotan-tyaarori Sankinaritsi-pirori, tima irootaki ikantaitapiintakiri: “Airo piwanaa-pirotziro sankinatainchari.” Aritaima piwashaantairo pimonkaratawakaa-piinta, pikimosiriwinta-piintana pikanta-

jiitzi, “Iriitaki yoka anairiri pasini.” ⁷ Okaratzi pikanta-yitakira, ¿Piñaa-jaantakima panaako-yitairi awiroka pasini-payi? ¿Piyota-sita-karoma apaniroini kaari iyomitaai-tzimiri? ¿Paitakama pitharowintantari pinkimita-kaanta-waijiita apaniroini piyota-nita-sita?

⁸ Okaratzi pikimosiriwinta-waitaka awiroka-payi, pikimitakari pinkathari-payi, ashaarantaniri-payi, aasiryaa-niinta-waitziri iwariti. Kimiwaitakami ti noyomitaajimi naaka-payi. Onkamintha pimpinkathari-wintan-tayiti, aritaki ankarajiiti tsika-rika pimpinkathari-wintanti. ⁹ Tima Tyaantaariiti nonayitzi naaka-payi, tira niriipiro-jiiti. Ari ikantakaakana Pawa. Nosiyako-waitaari yasita-koitani ikowaitziri iwamaitiri. Oshiki ikowaitaki maaroni atziri-payi iñaakowintina, imatzitaikaro aajatzi Maninkari-payi inintaki iñaakowintina. ¹⁰ Ikinkithasirita-koitana naaka tikatsi apantyaanani nokinkithata-kotajiri Saipatzii-totaari. Irooma awiroka-payi pikinkithasirita-kota yotaniri pinayitzii pikinkithata-koyitairi Saipatzii-totaari. Irooma naaka-payi ikinkithasirita-koitana ti naawyaa-siri-piro-wainiti. Irooma awirokaiti ikinkithasirita-koitzimi aawyaa-siri-waitaniri pinatzii. Oshiki ipinkathai-takimi awiroka-payi, irooma naaka-payi, timachiini. ¹¹ Aikiro nojatatzii nokimaatsi-waitaro, irojatzi nokantziro iroñaaka, notashi-niinta-waitzi, nomiri-niinta-waitzi, thonkako-waitakana, iwatsinaa-waitai-takina, ti ontzimi-motina nowanko, ¹² oshiki nantawaitaki, naakataki

antawai-wintacha. Tzimatsi-rika kisaniiintanari, nonisironkatari naaka. Aririka iwatsinaa-waitaitina, namawitziro. ¹³ Aririka inkawiya-waitaitina, notsima-ryaakaa-yitari. Ikimita-kaantai-takina tikatsi apantyaanani, kaarasi nonayitakimi. Irojatzii ikantaitana iroñaaka.

¹⁴ Ti iro nosankinatan-tyaarori iroka nonintzii nowaañaimi awiroka-payi, nonintatzii noyomitaa-yitimi, nokimita-kotari iirintaitari iyomitaa-najiri itakotani itomi. ¹⁵ Kimitaka tzimawitacha oshiki nintatsini iyomitaimimi, iro kantacha ti noyoti tzimatsi-rika nintatsini yaakamiithatimi isiya-kotyaari yirintaitari. Irootaki nosiyakaa-wintziri naaka iriimi Jesús Saipatzii-totaari matakaa-kinaroni nosiya-kotyaari asitamiri, nokinkithata-kaapaa-kimiro pairani Kamiithari Ñaantsi. * ¹⁶ Irootaki nosankinatan-tamirori iroka: Pinkimita-kotajyaanaro naaka. ¹⁷ Irootaki notyaantan-takamiriri iroñaaka Timoteo, nokimita-kaantziri iriimi notakotani notomi, iriitaki iriipiro-wintakiriri Awinkathariti. Iriitaki siritakai-yaamironi tsika ikantakaakana Saipatzii-totaari, tsika nokanta noyomitaa-yitajiri kimisantzin-kariiti tsika-rika-payi isaikayitzi. ¹⁸ Tzimayitatsi pikarajiitzi anta kosiriwinta-waita-chari, inintajiitzi pinkimisantiri irirori. Isiyakaantzi airo napiitziro nariita-jyaami. ¹⁹ Iro kantacha sintsinira nompiyaki, iriirika Pawa nintain-tsini. Ari noñiirori omapiro-rika yaawyaa-siri-waita-nitzi ikaratzi kimosiriwinta-waitain-chari anta. Kimitaka iñaawai-winthawaita-sitaka.

* **4:15** oshiki = ikaratzi 10,000.

²⁰ Tima inkarati ipinkathari-piro-wintairi Pawa, iriitaki ñaakantironi yaawyaa-siri-waita-nitzi. Ti iñaawai-winthawa-waita-sityaa. ²¹ ¿Arima onimotakimi nariita-jyaami nowasankitaa-waita-paakimi? Iro pininta-taiki nonisironkayitapaakimi, airo nosintsi-waita-paakimi.

5

Imishakowintai-tziri antayitzirori kowiinkari

¹ Tima nokimaki tzimatsi aparoni pikaratziri anta imayimpi-waitaki. Yantakiro kowiinka-pirota-tsiri kaari ikimakoitzi yantiro kaari kimisanta-tsini. Tima inanta-waitakaro irinirothori, iinantari iriri. ² ¿Paitama pikimosiriwintawaitantari itzimatai-tzira pikaratziri anta antakirori iroka? Ti piwasirita-kowaityaari piñaakiri yantakiro. Tima iro kamiitha-witacha pimisitowa-kaantirimi yoka atziri.

³ Okantawitaka ti nosaiki-motimi pinampiki, iro kantacha aririka nosirita-piintyaami kimiwaitaka arimi ankarati asaiki anta. Irootaki pinkimita-kaantan-tyaarori iroñaaka arimi ankarati anta, nomishakowintakiri yoka atziri. ⁴ Ontzimatyii papatotyaa, pawintyaari Awinkathariti Jesús, pinkimita-kaantiro arimi nonkaatimi anta. Pimatiro iroñaaka okaratzii inintziri Awinkathariti, ⁵ pimisitowiri atziri, iwasankitairiita Mishatantaniri. Aamaasityaa aritaki onkantaji yawisako-siritai apaata impiyaji-rika Awinkathariti Jesús.

⁶ Ti ampantyaaro pinkimosiriwintawaityaa. ¿Tima piyotiro okaratzii ikantai-takiri pairani: “Kapichiini onawitaka siñakayirori

yatantaitari, iro kantacha osiña-kayiro maaroni opatha yatantaitari?” ⁷ Pinkimita-kaantajiro awiroka pisokaa-tyiromi siñapathata-kairori yatantaitari, pishiyitairo kamiitha. Irootaki pantayitiri, pimisitowiri antapiinta-kirori karipirota-tsiri, yantitaan-taro = kari. Pinkimita-jyaaro yatantaitari kaari siñatsini, iwapiintaitari yoimosirinkai-tziro kitaitiri Anankoryaantsi. Tima inkamawintaji Saipatzii-totaari isiyakaa-wintari ipiraitari iwamaitakiri yoimosirinkai-tziro Anankoryaantsi. ⁸ Irootaki antantyaarori okaratzi isiyakaa-wintai-takiri. Ontzimatyii awashaantajiro karipi-rota-tsiri, kaari-kamithata-tsiri, osiyakaa-wintzirori siñakayirori yatantaitayi. Ontzimatyii ankamiitha-siritaji, añaawaitajiro iroopirotatsiri, osiyakaa-wintakari yatantaitari kaari siñatsini.

⁹ Tima nosankinatzi-takami pairani, nokantakimi: “Airo paapatyaa-winthatari ikaratzi antapiinta-kirori karipi-rota-tsiri.”

¹⁰ Okaratzi nokanta-yitakimiri, ti iri nonkanta-koti kaari awintaa-jyaarini Jesús, antayitziro karipi-rota-tsiri, kisakowaitaniri, amatawitaniri, pinkatha-waitziriri pawaniro. Iriimi nonkanta-kotimi, airo pisaika-yitaimi kipatsikika.

¹¹ Iriitaki nokanta-kotzi awintaa-naariri Jesús, paitasi-waita-chari “Iyiki.” Airora paapatyaari yoka yanta-piintzirora karipi-rota-tsiri, kisakowaitaniri, pinkatha-waita-sitari osiyakaaronsi, ikawiyantawaitaki, isinkiwaitapiinta, yamatawitanta-piintaki. Ti onkamiithati pintsipatajyaari yoka. ¹² Tira iyoyiitajai aroka-payi amishakowintajiri ikaratzi kaari

awintaariri Jesús. Iriima kimisanta-tsiri akarata-piintziri kamiithatatsi amishakowinta-yitajiri yantayitiro-rika kaaripirota-tsiri. ¹³ Irootaki pookantyaariri yoka atziri antapiinta-kirori iroka kaari-pirori. Iriitaki Pawa aminakoyitairini ikaratzi kaari awintaa-yitariri Jesús.

6

Ti onkamiithati yamina-kotairo amaimanita-wakaani kaari kimisanta-tsini

¹ Aririka pimaimanita-wakaiyaa pikaratzi pikimisanta-jiitzi, ti onkamiithati pijati yamina-kotimiro jiwayita-tsiri nampitsiki, kaari kimisantzin-karita-tsini. Iro kamiithatatsi pijatasitiri pikaratzi pikimisanta-jiitzi. * ² ¿Tima piyojiiti awiroka aminakoyitairini apaata maaroni osaawi-satziiti? ¿Airoma pimatziro piwitsika-yitairo okaratzi pomirintsitzi-moyitamiri kapichiini awiroka-payi? ³ Tima arokaiti aminakoyitairini aajatzi Maninkariiti. ¿Airoma okantzi amina-kotiro ikaratzi maimanita-wakaa-chari iroñaaka? ⁴ ¿paitama pinintantari yaminako-yitaimi atziri-payi kaari pikarata-piintziri papatowintyaari Pawa? ⁵ Tima ontzimatyii pimpasiki-wintiro mi iroka-payi. ¿Tikatsima yotaniri pikarajitzi witsiki-mironi? ⁶ Iroka pikanta-piintaka, pisiya-sitari jiwari kaari kimisanta-tsini, pikowa-kotakiri iwitsika-yitajimiro pimaimanita-wakaa-jiita, pikaratzi pikanta-wakaawita “iyikiiti.”

* **6:1** kimisantzin-karita-tsini, awiroka = kitisiriri

⁷ Irootaki oñaakan-tzirori ainiro pikinasi-waiyita, pimishakowinta-waitakiri pikarajitzi anta. ¿Paitama kaari pamawitantaro kapichiini inkawiya-waitaitimi, aajatzi yamatawi-waitaitimi? ⁸ Irootaki pimayitirimi. Awirokapyi kantzimo-niinta-wakaacha, pamatawita-wakaa-jiitaka pikaratzi pikanta-wakaawita “iyikiiti.”

⁹ ¿Tima piyojiiti, airo iñaayitairo apaata impinkathari-wintairi Pawa ikaratzi kaaripirotatsiri? Paamawintajyaa, otzimi-kari pikinakaasitani. Ari ikantari ikaratzi antapiintzirori karipiro-yitatsiri, pinkatha-yitziriri isiyakaaro pawaniro, mayimpiri-payi, ñathatha-wakaa-waita-chari isiramparin-kakiini, ¹⁰ kosintzi-payi, kisakowaitaniri, sinki-ryaantzi, kawiyantani, amatawitaniri. Airo iñaayitairo impinkathari-wintairi Pawa yokapayi. ¹¹ Pairani, ari pikantayiwitakari awirokaiti. Irooma iroñaaka okimiwaitakaro tzimatsi kiwajimini, ikitisirita-kayi-taimi, itampatzika-siritajimi, tima pawintaa-piinta-jyaari Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari. Iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-yitaamiri. †

Pimpinkathatan-tajyaari Pawa, tsika-rika opaiyita pantayitairi

¹² Tzimatsi kantayita-tsiri: “Isinitai-tanaro nantayitiro opaiyita-rika.” Iro kantacha tira ampantyaaro yantaitiro maaroni. Aritaki okantawita, isinitai-takairo antayitiro ompaiyitaa-rika. Iro kantacha tira anintataitiro

† 6:11 pawintaa-piintaari = wairontsi

atzirin-tanta-yitai opaita-rika-payi isinitaitairi.
¹³ Tzimatsi kantayita-tsiri aajatzi: “Irootaki otzimantari owaritinsi onimoniintan-tairi amotyaaiki. Irootaki otzimantari amotyaa, ankimaniintan-tyaarori owaritinsi.” Ari okantawitari, iro kantacha ari yapitiro-ryaajairo Pawa yapirotairo. Irootaki airo pikantawaitanta awiroka: “Irootaki otzimantari awatha añaatha-waitan-tyaari.” Tira ari onkantyyaa. Iro otzimantari awatha ampinkathatan-tajyaari Awinkathariti. Irootaki itzimantari Awinkathariti onimota-kaanta-jyaari awathaka.
¹⁴ Tima airo yapirota-jaantairo Pawa awatha, ari iwiriinta-yitaji, iñaakan-tayitairo isintsinka, ankimita-jyaari tsika ikantaja ipiriintaaro pairani irirori Awinkathariti. ¹⁵ ¿Tima piyojiiti iriitaki Saipatzii-totaari asitaaro piwatha? ¿Kantatsima aapithatajiri awatha yasitaari irirori ompoña asiniwaitajiro amayimpi-waitan-tyaaro? ¡Tira ari onkantyyaa! ¹⁶ ¿Tima piyojiiti ikaratzi mayimpi-waita-tsiri, kimiwaitanaka iwichaa-najyaaromi, aponi ikantanaja iwathaki? Irootaki isankinai-takiri pairani, ikantaitaki:

tima aponi inkanta-najyaa iwathaki osiyawait-yaaro iwichaa-wakaa-jyaami.

¹⁷ Iriima ikaratzi tsipata-naariri Awinkathariti, iwichaa-sirita-naari irirori, kimiwaitaka aponi ikantakaa-naarimi.

¹⁸ Ontzimatyii pinkoki-pithatairo ñaathawaisita-wakaantsi. Tima okaratzi nasiyita-chari kaari-pirori yantaitziri, ti iri wasinonkaa-chani antakirori, pasini iwasi-

nonkaaki. Iroorika imataki ñaathataawakantsi, iriitaki wasinonkaa-waitaincha apaniroini iwathaki. ¹⁹ ¿Tima piyojiiti irootaki piwatha osiyarori pankotsi isaikantari Tasorinkantsi? Iriitaki Pawa otyaanta-kimiriri, iriitaki ompirayitamiri. Ti awiroka añaaasiwaitachani apaniroini, ²⁰ iriitaki Pawa pinako-wintapirota-jimiri yasitan-taamiri irirori. Irootaki pimpinkathatan-tajyaariri Pawa, ari pinkimitaajirori pantayitiro opaiyita-rika, aajatzi okaratzi pikinkithasiritari.

7

Imaimanita-wakaiyaa aawakaa-chari

¹ Iroñaaka nakimiro okaratzi pisampitanari pisankinariki: Irootaki kamiitha-witacha airo yayimi iina atziri. ² Iro kantacha, ontzimatyii yaayiiti iina imayimpi-waitzikari. Ari onkimiyita-jyaari aajatzi kooya-payi, ontzimatyii aayiiti oimi. ³ Ari okamiithatzi piñaawakaa-piintajyaa paawakai-yitaka. ⁴ Okaratzi iinaitari, ti apaniroini asitaaro owatha, irijatzi asitaaro oimitari. Ari okimitari aajatzi, ikaratzi iimitaitari, ti apaniroini yasitaaro iwatha, irojatzi asitaaro iinatakari. ⁵ Irootaki, airo okamiithatanta papakapaintiro piñaawakaa-piintajyaa paawakai-yitaka. Iro kantacha, kantatsi pinkinkitha-waitawakaiyaa pintziwintan-tyaarori opaita-rika pamana-koyitziri. Ompoña pitanaajyaaro piñaawakaanaiya, ari onkantyyaa airo yathataantami Kamaari, ti piñaakota-nityaa

awiroka-payi. * ⁶ Irootaki iroka nosinitantziri naaka, titzimaita nosintsi-thatiri maaroni yantayitajiro iroka-payi. ⁷ Noninta-taawita naaka inkimita-kota-jyaanaromi maaroni sirampari tsika nokanta naaka. Iro kantacha airo omata iroka. Tima inasiyitakaro Pawa itasonka-winta-yitakai aparoni-payi arokaiti. Itasonka-wintaki Pawa ikaratzi kaari tzimayitatsini iina, iriima pasini-payi tzimayitaki iina.

⁸ Nokantzi noñaanatziri kaari aawakaa-chani, nokantziri: Iro kamiithatatsi pisaika-siwaityaa airo otzimi pitsipatari, pisiyaana naaka. Irojatziri nokantzi-tariri ikaratzi kamayita-tsiri itsipatari. ⁹ Irooma tirika piñaako-nityaa, ontzimatyyi pintsipatyaa. Tima irootaki kamiithatatsi ontzimi pitsipatari airo ayimawaitantami.

¹⁰ Noñaanatziro kooya tzimain-tsiri oimi, nokantziro: Ti onkamiithati pooka-wakaiyitajyaa. Ti naaka asityaaroni noñaani iroka, iriitaki Awinkathariti asitarori. ¹¹ Aririka pooka-wakaiyaa, irootaki kamiithatatsi pisaika-siwaitajyaa apaniroini airo paaji pasini piimi. Irooma airorika, kantatsi pimpiya-sitairi piimi. Noñaanatzimi awirokaiti iimitaitari, nokantzimi: ti onkamiithati pookiro piina.

¹² Noñaanatziri pasini-payi, nokantziri: Iyiki-iti, aririka piinantyaaro kaari kimisanta-tsini, ontzimatyyi poisokirotyaaro, aapatyaakami-rika iroori airo ookaimi. Ari nokantziri naaka, iro kantacha kaari Awinkathariti sintsithatimironi iroka. ¹³ Ari okimitzitari aajatzi kooya oimintariri kaari kimisanta-tsini, ontzimatyyi

* **7:5** Kamaari = Mishatantaniri = Satanás

oisokirotyaari irirori, yaapatyaakaro-rika kami-itha. ¹⁴ Okantawitaka ti inkimisantzin-kariti oimi, yasitaari Pawa irirori okantakaan-takiro iina. Ari ikantzitari aajatzi iinantarori kaari kimisanta-tsini. Irooma aririka yooka-wakaiyaa, kimitaka airo yawisako-siritai iwaiyani-payi. Irooma aririka yaawakaiyaa, yasiyitaari Pawa aajatzi iwaiyani-payi. ¹⁵ Iro kantacha ininti-rika yooka-wakaiyaa, kaari kimisanta-tsini, kantatsi imatiro. Tikatsi-maita sintsihatirini airo yooka-wakaa akantayitajiri “Iyikiiti,” aajatzi akantayitajiri “Chookiiti,” aayitziriri kaari kimisanta-tsini. Irooma aririka yaapatyaa-wakaajyaa kami-ithaini, irootaki inintziri Pawa. ¹⁶ Nokantzimi awiroka iinantaitari, ti piyoti aamaa awiroka kantakaan-taironi yawisako-siritan-tajyaari piimi. Nokantzimi aajatzi awiroka iimintaitari, ti piyoti aamaa awirokatakati kantakaan-tironi awisako-siritan-tajyaari piina.

¹⁷ Ari okantari. Tsika akanta asaikayitzi, airo athataaro awasiñairo tsika akanta-piinta. Irootaki inintakairi Awinkathariti, tima ari akantzitari owakira ikaima-siri-yitai Pawa. Irootaki nokanta-piintakiri naaka yantaitiro nariiyitarira kimisantzinkari-payi tsika-rika yapatojiita. ¹⁸ Thami asiyakaa-winta-wakiri aparoni atziri totamisitain-chari, irasi iwiro tsika ikantaka. Tirika intomisitaa-nityaa yitanta-nakarori ikimisantai, tikatsi ompaityaa intomisitaa-nitan-tyaari iroñaaka. ¹⁹ Tikatsi ompaityaa aroka-rika totamisitaaniri, tirika antomisitaa-nityaa. Irootaki kowapirotacha antayitajiro inintakaajairi Pawa amayitairo.

²⁰ Ari ankanta-yitajyaari maaroni, airo athataaro awasiña-a-yitiro tsika-rika akantayita owakira ikaima-siritan-tairi Pawa. ²¹ Ari okantari aajatzi. Awiroka-rika ompirataari ikaima-siritan-taamiri Pawa, airo okantzimo-siri-waitami. Irooma yathatajiro-rika ompiratamiri ininti pisitowaji, pimatiro. ²² Tzimatsi-rika ompirataari ikaima-siritajiri Awinkathariti, ontzimatyii inkinkithasirityaa saikasi-waitaja. Iriima kaari ompirataari ikaima-siritajiri Awinkathariti okimiwaitaaro impiratanimi inatzi Saipatzii-totaari. ²³ Tima Pawa pinako-winta-pirotajimiri yasiyitaami, irootaki kamiithatatsi airo pikimita-kotaari ompirataari isintsi-waitaitziri imonkaratiro inintasi-waitari pasini atziri. ²⁴ Iyikiiti, airo athataa-waitaro tsika akantayita maaroni owakira ikaima-siritan-tairi Pawa atsipa-siri-yitan-taariri.

²⁵ Iroñaaka nakayitiri ikaratzi sampita-kowintzirori mainaro-payi. Ti ontzimi ikantakaan-tairi Awinkathariti ayota-kontan-tyaarori iroka, iro kantacha naaka kantimini okaratzi nokinkithasirita-kotarori. Tima iriitaki Awinkathariti nisironkataanari pawintaa-jyaana naaka. ²⁶ Iroka okaratzi nokinkithasiritari: Tima asaikayitatyii iroñaaka tsika yasinonkaita, iro kamiithatatsi pasi piwajiro tsika pikanta pisaikayitzi iroñaaka. ²⁷ Thami asiyakaa-winta-wakiro: tzimatsi-rika awiroka piina, ti onkamiithati pookajiro. Tirika ontzimi piina, airo pamina-minatzi payi. ²⁸ Irooma aririka paaki piina, tira pinkaaripiroti. Ari okimitzitari aajatzi mainaro ikampitan-taitakiri aantyaariri sirampari, tira

onkaaripiroti. Iro kantacha ikaratzi aayitatsiri iina, aritaki iñaakiro onkarati pomirintsitzi-motyaarini. Apatziro nokanta-sitami naaka airo pipomirintsi-waitanta awiroka-payi.

²⁹ Iyikiiti, kimitaka irootaintsi omonkara-paitityaa. Itanakyaaro iroñaaka, ikaratzi tzimayita-tsiri iinapayi, ontzimatyii inkimita-kaantairo tirikami ontzimayiti. ³⁰ Ikaratzi iraawaita-chari, ontzimatyii inkimita-kaantairo tikatsi ompaityaa yiraawaitan-tyaari. Ikaratzi kimosiri-waita-tsiri, ontzimatyii inkimita-kaantairo tikatsi ompaityaa inkimo-siri-waitan-tyaari. Ikaratzi amananta-yitatsiri opaiyitarika, ontzimatyii inkimita-kaantairo ti iriimi asiyityaaroni. ³¹ Itzimi-rika otzimimo-yitziri osaawi-sato-payi, inkimita-kaantairo ti ampantapirotyaaro. Tima irootzi-mataki ompyaasi-waitajyaa osaawi-sato-payi.

³² Irootaki nokowa-kota-jimiri awiroka-payi airo okantzimo-siri-waitami iroka-payi. Mainari-payi, kaari tzimatsini iinapayi, yakowin-tyaaro yantanajiro inintziri Awinkathariti inimota-kaantyaariri. ³³ Iriima ikaratzi aintsiri iina, ontzimatyii inimota-kaayitajiro iina, isirita-piinta-jyaaro osaawi-sato-payi. ³⁴ Ñaakiro, apiti onkantyyaa isirita-kota-piinta-jyaari. Ari okimitzitari kooya-payi saikasi-waita-chari, mainaro aajatzi tzimawita-chari oimi. Kantatsi akowintyaaro inintziri Awinkathariti, tsikarika opaiyitari antayitziri aajatzi okaratzi okinkithasiri-yitari. Irooma okaratzi aintsiri oimi, ontzimatyii onimota-kayiri oimi, osirita-

jyaaro osaawi-sato-payi. ³⁵ Ti nosintsi-thatimiro nokaman-tzimiro iroka. Irootaki kamiithatatsi nonkaman-timiro nowinthata-kaantyaamiri pantayitajiro kamiithatzi-motimini, ari onkantyya pakowintan-tyaariri Awinkathariti.

³⁶ Tzimatsi-rika asityaaroni imainaroti antarokitain-tsiri, iñaakiro-rika aritaki nintaki ontzimi oimi, kantatsi omatiro, ti onkaaripiroti aawakaiyaa. ³⁷ Iriima asitarori mainaro, kaari nintatsini ayi oimi, kamiithataki aajatzi okaratzi yantakiri, tima irootaki inintakiri yantiri irirori. ³⁸ Ari okantari. Aririka aawakaakyaa imainaroti, kamiithataki. Irooma airorika yaitziro, irootaki kamiitha-pirota-tsiri.

³⁹ Iroka antajiri iinantaitari: okowa-pirotatya ontsipata-piintyaari oimi ainiro aawakaa. Irooma aririka inkami-motakiro, osaikasi-waitaja iroori, kantatsi aaji pasini oimi. Iro kantacha ontzimatyii inkimisantzinkariti irirori. ⁴⁰ Iro kantacha tzimatsi nokinkithasiritari naaka, aritaki onkimo-siri-pirotiri osaikasi-waitajyaa, airorika aaji pasini. Kimitaka Itasorinka Pawa ñaawaita-kayi-narori iroka.

8

Owaritintsi yasitakai-tariri osiyakaa-rontsi

¹ Iroñaaka nakiri ikaratzi sampitakowintzirori owaritintsi yasita-kayi-tariri osiyakaa-rontsi. Tzimatsi ayotako-yitzirori aroka, kantawitacha ontharowintyaaro. Airotzimaita amatziro iroka, irootaki

kamiithatatsi antakoyita-jyaari yokapayi, aminaminatajiro antharowinta-sirita-kaiyaari. ² Ari okanta itzimantari tharowinta-waita-chari, kantatsiri: “Naaka oyopirotaniri.” Tikira iyotanyaa ikaratzi kantayita-tsiri. ³ Iriima Pawa iyotziri irirori ikaratzi itakotaariri.

⁴ Nakawakiri ikaratzi sampita-kowintzirori owaritinsi yasitakai-tariri osiyakaa-rontsi. Tim ayojiiti aroka ikantai-tziriri osiyakaa-rontsi, ti ontzimi-motiri yañaantari. Ti intzimi pasini pawatatsini, apatziro ikanta Pawapirori. ⁵ Noyotzi tzimatsi aka kipatsiki osiyakaa-rontsi iwawa-niro-titari, aajatzi ikaratzi tzimatsiri inkitiki iwawa-niro-titaitari. Iriitaki ipaitasita-piintakari, ikantziri: “pawa,” ikantajiitzi pasini “nowinkathariti.” ⁶ Irooma arokaiti, aparoni ikanta apaitziri “Pawa.” Iriitaki asitairi, owitsika-kirori maaroni. Iriitaki kantakaarori atzimayitantari aroka-payi. Ari okimitari aajatzi, aparoni apaitziri “Nowinkathariti.” Iriitakira Jesús Saipatzii-totaari, iwitsika-kaitakiri pairani maaroni. Iriitaki kantakaarori añaanta-yitaari.

⁷ Iro kantacha tzimatsi oshiki kaari yotakotironi iroka. Irootaki itzimantari amita-piinta-karori yasitakaari owaritinsi osiyakaa-rontsi, iwatzimaitaro owaritinsi. Yokaiti atziri ikaratzi matapiinta-kirori, kimisantzinkari inawitaka, sipita-siri ikantajiitaka. Aririka iwayityaaro owaritinsi onkimitzi-motyaari yantakiro kaari-pirori. ⁸ Iro kantacha kaari owaritinsi kantakai-yaaroni yaakamiithatan-tairi Pawa. Aririka ontzimi owaritinsi apinkapiintziri, tira antakayiro kaari-pirori. Aririka

antziwai-wityaaromi aajatzi, ti awamiitha-siritaji. ⁹ Iro kantacha ontzimatyii paamaakowintajyaa, pitzika-siri-waitziri = kari sipita-siriri-payi, pinkanti: “Saikasi-waitaana naaka, kantatsi nowayityaari ipaiyita-rika.” ¹⁰ Pinkinkithasirita-kotiro opaita awisatsini yaminimi-rika sipita-siriri. Okimiwaitakaro iñiimimi piyaaro owaritintsi yasita-kayitariri osiyakaa-rontsi. Okantawitaka pikantapiinta-jiitzi awiroka: “Noyotzi naaka, ti ontzimi yañaantari osiyakaa-rontsi,” kimitaka kantatsi imatanakiro iyaari irirori. ¹¹ Irootaki yantantyaarori irirori sipita-siriri kaaripirotzimotziriri. Awiroka kantakaa-sityaaroni. ¿Tima pinkanta-piinta-witaari “Iyiki?” ¿Tima inkama-winta-yitajiri irirori Saipatzii-totaari? ¹² Arira pikina-kayirori pikaaripirota-kaantakariri yokapayi. Piwatsi-pirotakiri irirori, pikaaripirotzimotakiri aajatzi awiroka Saipatzii-totaari. ¹³ Irootaki airo nowantaarimi naaka wathatsi, airo noitzinampa-siritantari ikaratzi nokantajiri “Iyikiiti.”

9

Imonkaratan-taitamiri Tyaankaariiti

¹ ¿Airoma okantzi nosaika-siwaityaa naaka? ¿Kaarima naaka Tyaankaari ñaapirota-kiriri Jesús, Awinkathariti? ¿Kaarima naaka kimisantakaa-pirota-jimiriri Awinkathariti? ² Kimitaka tzimatsi kaari yotinani naaka Tyaankaari. Irooma awirokaiti piyojiitzi, tima awiroka-yitaki ikimisanta-kaayitai Awinkathariti

nokinkithata-koyita-jimiri, irootaki oñaakan-tzirori naaka-pirotaki Tyaankaari.

³ Iroka nonkantiriri ikaratzi ñaawinta-kowaitanari: ⁴ ¿Tima onkamiithati impaitina naaka ipaita-rika-payi iriitaki nowantyaari, nirantyaari aajatzi nomiri? ⁵ ¿Airoma okantzi ontzimi noina naaka kimisantzinkaro? Aririka ontzimimi, ¿airoma okamiithatzi naanakiro anta pisaika-jiitzi awiroka-payi? Irootaki imata-piintakiri pasini Tyaankari-payi, irojatzi imata-piintakiri ikaratzi yirintzitari Awinkathariti, aajatzi Cefas. * ⁶ Piyojiitzi awiroka, aikiro nantawaitatzi naaka nañaantyaari, irojatzi yantziri Bernabé. ¿Apatziroma nokanta-kaaro naaka-payi ti isinitai-tinano nowashaantiro nantawairi nonkinkithatan-tyaari? ⁷ Pisirita-kotyaari tsika ikanta owayiri tzimatsiri ijiwari. ¿Kamiithama impinatiri ijiwari impantyaariri iwariti? Ari ikimi-tzitari pankiwaita-tsiri, ¿airoma okantzi iwajyaaro iwankiri? Aajatzi ikimi-tzitari pirawaita-chari, ¿airoma okantzi yanintai-yaari ipira? †

⁸ ¿Pikinkithasiritama awiroka-payi okaratzi nokanta-yitakimiri irootaki yamitasi-jiitari atziri-payi? Irojatzi iyomitaan-taitakiri Ikantakaan-taitaniki. ⁹ Tima isankinata-kotakiro pairani Moisés kantatsiri:

Aririka pantawaita-kairi pipira, tima ti pintashi-niinta-kaawaitiri.

¿Pikinkithasiritama apatziro pipira isirita-kotari Pawa ikantan-takari? ¹⁰ ¡Tira! Arokaiti isiyakaa-

* 9:5 Cefas = Pedro † 9:7 ipira = cabra

wintai-takiri. Irojatzí isiyakaa-wintzi-taitakari ikantaitaki:

Tzimatsi-rika pankiwai-rintzi, tzimatsi tikaki-waitaniri. Irootaki omatantari iroka ontziman-tyaari iwayita-jyaari.

¹¹ Ari okantari aajatzi, naaka-payi kimisanta-kaayita-jimiri, ¿airoma okantzi pimpayitajina nañaantyaari? Osiyawaitakaro tzimatsi ampankita-kirimi pisiriki. ¿Airoma okantzi awiikitajiro pasitari nasitakai-yaarori nowatha?

¹² Irootaki panta-piinta-kiniriri pasini-payi anta. Naakawitaka kowapirotatsi pimpayitajinami. Iro kantacha, tira nosintsita-piintimi nonkantimi. Amawi nokanta-jiita. Tima ti noninti nomanonkimi pitanakaro pikimisantairo Kamiithari Ñaantsi nokinkithata-kota-kimiri Saipatzii-totaari.

¹³ ¿Tima piyojiiti iwapiintaro Impira-tasorintsitaari tzimaraan-tatsiri yasitakaitarori tasorintsi-panko? ¿Tima piyojiiti isinitaa-ntsitzi ipiraitari yasita-kayi-tariri Pawa pomitai-rontsiki iwayityaari Impira-tasorintsitaari? ¹⁴ Ari okantari aajatzi okaratzi ikantakinari Awinkathariti nokinkitha-yitajiro Kamiithari Ñaantsi, ontzimatyii impinai-tajina nantantyaarori.

¹⁵ Tira nosintsiwintimi pairani nosaikimotan-takamiri pimatinaro. Ti nosintsiwintimi aajatzi iroñaaka nosankinatan-tamirori iroka. Apatziro noninta-taiki nonkamimi naaka, tikira intzima-nakiita kantatsini: “Kaari iriipirori okaratzi ikimosiriwinta-waitari Pablo.” ¹⁶ Tira nonkimosiriwinta-waityaaro

nokinkithata-kaayita-jimiro Kamiithari Ñaantsi. Osiyawaitaaro iriimi Pawa sintsiwintanari nantajiro, okantawitaka ti naaka pinthata-sityaaroni. Airorika nomatajiro, jikantamachiitana naaka!

¹⁷ Naakami ninta-sita-kyaaroni nantiro, ari nosintsitan-takimi impinataitina. Pawa owataikinari nantayitajiro iroka. ¹⁸ Ari okanta, tikatsi ompaityaa noyaawintantyaari pimpina-yitajina awiroka-payi. Tima nonkimita-kaantajiro iroomi impinai-tinarimi noñaayitajiro-rika nokimo-siritaji. Irootaki nokimo-siritantari iroñaaka tira nonintiro pimpinatajina nokinkithata-kaayita-jimiro Kamiithari Ñaantsi.

¹⁹ Ari nokina-kayirori nosaika-siwaitantaari, tikatsi sintsitha-waitinani ipinatana. Iro kantacha naaka kimitakaan-tawaitacha ompirataari. Irootaki nawisako-sirita-kaantajyaari oshiki atziri. ²⁰ Ari nokantzitaro aririka nontsipatyaari noshininka-payi Judá-iti, nantzitaro okaratzi yamijiitari irirori, ari onkantyyaa yawisako-siritantajyaari irirori. Irojatzu nomatzitari nontzipatyaari sintsiwintarori Ikantakaan-taitani, nomonkaratziro naaka aajatzi, okantawitaka noyowitaka tikatsi sintsitinani nosintsiwintyaaro, ari onkantyyaa yawisako-siritantajyaari irirori. ²¹ Ari okantzitari, aririka nontzipatyaari kaari kimakotaa-jatironi Ikantakaan-taitsiri, nokimita-kotari irirori-payi, ari onkantyyaa yawisako-siritantajyaari irirori. Iro kantacha ti nompuyathata-jaantyaari Pawa,

tima ontzimatyii nomonkaratiro ikantanari Saipatzii-totaari nantayitiro. ²² Ari okimitzitari, aririka nontzipatyaari sipita-siri-waitaniri, nokimita-kotari yantayitziri irirori, ari onkantyaa yawisako-siri-yitan-tajyaari irirori. Ari nokimita-jiriri maaroni nasiyita-chari atziri-payi, ari onkantyaa yawisako-siritan-tajyaari irirori-payi. ²³ Irootaki nantanta-yitarori irokapayi nomatan-tyaarori nonkinkithata-kaantayitajiro Kamiithari Ñaantsi, nontzipatan-tajjaariri yokapayi nokaratzira itasonka-wintaitaana naaka.

²⁴ ¿Tima pisirita-kotaari tsika ikanta monkarata-wakaa-chari isiyajiita iñiitan-tyaariri ityaaroni yariityaa? Aparoni ityaaroni yariityaa, iriitaki impinataitiri. Ari pinkimitanajyaari awiroka-payi. ²⁵ Tima inkarati ñaanta-piintarori imonkarata-wakaan-tyaari, ontzimatyii inkimpoyaa-najyaa, yatsipitaro itziyitaro okaratzi iniwiyitari. Irootaki yantantarori iroka impinai-tantyaariri apaata, yamathaita-kaitairi siwitha-tapo. Iro kantacha sampiya-nitatsi iroka. Irooma okaratzi siyakaawinta-chari impinai-tairi aroka-payi, airo othonka-nitaja. ²⁶ Irootaki nokimita-kaantapiintan-tarori naaka nosiyatyimi, ti nontimpawaiti. Nokimita-kaantaro nosintsi-waita-tyiimi nonkaposanti, tira nonkaposasiwaityaaro tampyainka. ²⁷ Tima okaratzi natsipiwaitakaro notzi-winta-waitaka, nosiyakaawaitakiro nompirata-tyiiaaromi nowatha. Irootaki nantantarori airo ikimita-kaantaitantanari yanakoi-tziri, airo ampinaasi-waitanta

nokinkithata-kaanta-piintaki.

10

Iyomitaa-wintan-taitziro ipinkathata-sitaitari

¹ Iyikiiti, airo apyaa-kotaro okaratzi iñaakiri awaisatzitini. Ipampithatakiro minkori otzisi-masiki. Imontyaa-nakaro iwiryaaaita-paintziro.

² Ari iñaakan-takiro yawintaa-siritakari Moisés, ipampithatakiro minkori, imontyaakaro inkaari, okimiwaitakaro ari inkiwaatai-takirimi irirori-payi anta. ³ Iwajiitakaro awaisatzitini okaratzi itasonka-wintai-takiri.

⁴ Irajiiitakiro nijaa itasonka-wintai-takiri ositowaatzi-motakiri sirantaaki. Tima iriitaki Saipatzii-totaari

tsipa-sirita-kariri, iriitaki oñaakakiriri nijaa sirantaaki. Tima iriitaki Saipatzii-totaari

kimitarori siranta. ⁵ Iro kantacha tzimatsi oshiki kaari onimotirini Pawa, irootaki ikamaraan-tantakari otzisi-masiki.

⁶ Tzimatsi osiyakaa-winta-kairi okaratzi awisain-tsiri, aamaiyaa airo akimitantari yokapayi, aniwiyityaaro antiro kaari-pirori.

⁷ Irootaki kaari okantanta antzipatyaari pasini-satzi itharowinta-waita ipinkathata-siwaitari siyakaa-rontsi. Tima irootaki imayitakiri

awaisatzitini pairani, iroka ikinkithata-koita-kiriri:

Ari iwawaijiita atziri, yirawai-jiitzi, ikimosiriwinta-jiitaka.

⁸ Ari okimitari aajatzi, ti onkamiithati antayitiro kaaripi-rota-tsiri. Irojatzi yantakiri awaisatzitini,

irootaki iñaanta-yitakarori ikamakaantaki aparoni kitaitiri ikaratzi 23,000 atziri. ⁹ Ari okimitzitari aajatzi ti onkantayaa añaanta-waityaari Pawa. Irojatzi imayitakiri pairani yokapayi, irootaki yatsikan-takariri maranki. ¹⁰ Ari okantari aajatzi ti onkamiithati ankiñaanita-kotanti. Irojatzi imatzitakari pairani yapirotan-takariri ipaitai-tziri “Apirotan-tsiri.” *

¹¹ Okaratzi awisain-tsiri irootaki isiyakaa-wintai-takairi, isankinata-koitakiro iyomitaaitairo iroñaaka aroka-payi, tima asaikatyii othonkima-paititaja kipatsi. ¹² Paamawintayitajyaa awiroka-payi. Airo pikanta-waitzi “Airo nomatziro naaka iroka kaaripirota-tsiri,” omapoka-sita = kari pimatankiro awiroka. ¹³ Iro kantacha aririka piñiuro piniwi-siri-waityaaro, pinkinkithasirityaa ti apaniuroini pikanta awiroka, imatakiro yitsinampakiro pasini atziri-payi. Tima iinataniri inatzii Pawa, airo isinitzimi irirori ayimatimi piniwi-siri-waityaaro kaari piitsinampai awiroka. Aririka piñiuro piniwi-siri-waityaa, iriitaki Pawa ñaakaimironi pimatantyaarori piitsinampairo, onkimiwaita-nakyaaro pisiya-pithata-tyiuro.

¹⁴ Notakotani-payi, pinkimita-kaantiro pisiya-pithata-tyiurimi piñaayitiri-rika pasini-payi ipinkatha-waitziri siyakaa-rontsi. ¹⁵ Tzimatsi nonkantimiri iroñaaka, nonkimita-kaantimi yotaniri pinatyüimi nonkantimiro. Pisirita-koyityaaro. ¹⁶ Aririka apatota-piinta-jiita irawaijiitzi, asirita-kotaro yamana-kotajiri pairani Saipatzii-totaari, irajiita-kairi

* **10:10** Coré

iyomitaani-payi, ¿kaarima wichaa-wakaantsi, apatotaja asiritaari Saipatzii-totaari ikapathainkamintakai? Aririka ampitoryiuro yatantaitari, ¿Kaarima iroka wichaa-wakaantsi, osirita-kotaro iwatha Saipatzii-totaari, osirita-kotaro ikama-winta-yitai? ¹⁷ Aririka awayita-kyaaro, intzima-yiwitakyaa oshiki ankarati apatojiita, maaroni awaajiitakaro yatantaitari iwitsikaitakiri apapatha-roini. Ari akantayita-naari aroka-payi, akimita-naaro apathata-tsiri.

¹⁸ Ari ikimitakari aajatzi noshininka-payi Israel-iiti, iwichaa-wakaiyita aajatzi irirori-payi, itaayitairo yasitakaariri Pawa pomitairontsiki. ¹⁹ Irootaki osiyakarori okaratzi yanta-piinta-yitakiri pasini-satzi-payi atziri ipomitziniri iwawa-niroti. ¿Pisiyakaantzi nokantatzii añaanitatsi iwawa-niroti? ²⁰ ¡Tira! Iro kantacha tzimatsi piyari amamina-waitachari, iriitaki ikimita-kaantakiri iwawa-niroti, iriitaki yasitakaa-piintari iwariti. Tima kaari Pawa yasitakaa-yityaa iwariti. Irootaki kaari noninta-kayimiri awiroka-payi pintzipatyaari piwayityaaro okaratzi yasitakaa-waitariri piyari-payi, piwichaajari = kari irirori. ²¹ Ti onkamiithati piriuro irapiintsiri asirita-kotari Awinkathariti, pirakiro-rika okaratzi yasita-kayitariri piyari. Ari okimi-tzitari, ti onkamiithati piyaaro owapiintari asirita-kotari Awinkathariti, piwakaro-rika okaratzi yasita-kayitariri piyari. ²² ¿Anintatziima awatsimairi Awinkathariti? ¿Anairima irirori?

¿Notzika-siritantima

impinkathataitiri

Pawa?

²³ Iroka ikantaitzi: “Isinitai-tanaro nantayitiro opaiyita-rika.” Iro kantacha tira ampantyaaro yantaitiro maaroni. Ari okantawitaka, isinitai-tantziro antayitiro opaiyita-rika. Iro kantacha tzimatsi opaita antayitziri kaari winthata-kaiyaarini pasini-payi yantayitajiro kamiithari.

²⁴ Tira apatziro asirita-kowaityaaro anintayitziri aroka-payi, irootaki kamiithata-tsiri añasintsi-winta-jyaaro onkarati onimotairini pasini-payi.

²⁵ Aririka pijati pamananti wathatsi, airo pisampita-kowintziri, pinkanti: “¿Ipoñaatyaama wathatsi ipomitai-tziniri siyakaaronsi?” Pamanantiri, piyaari. ²⁶ Tima iriitaki Awinkathariti asitari ikaratzi tzimayitatsiri kipatsiki.

²⁷ Ari okimi-tzitari, aririka inkaimimi pakyootiri kaari kimisanta-tsini, pakyootiri pinintzi-rika. Airo pisampitziri pinkantiri: “¿Ipoñaatyaama wathatsi ipomitai-tziniri osiyakaaronsi?” Piyaari. ²⁸ Irooma tzimatsi-rika kamantimini, inkantimi: “Yoka wathatsi ipoñaatyaama ipomitai-tziniri siyakaaronsi,” airo piwari. Irootaki pantantarori pisirita-kota-nakari kantakimiri, pikinkithasiritanaka kantatsi iyaaripiro-siritanti. ²⁹ Nokantakimi “kantatsi iyaaripiro-siritanti,” ti iro nonkantakoti iyaaripiro-siritimi awiroka, iriitaki nokantakotzi kamanta-kimiri, kantatsi iyaaripiro-siritiri irirori. Aamaa aritaki pisampita-nakina, pinkantina: “¿Paitama nontzitan-tawaityaariri apatziro-machiini isirita-kotana pasini atziri?”

³⁰ Tima nompaasonkitiri Pawa noñaayitziro

nowari, ¿paitama nosiritan-tyaarori onkarati inkisimai-tinari?”

³¹ Iroka nakimiro: Aririka piwawaityaa, pinkinkithasiri-waiti, pinkanti: “Tzimatsi-rika ñiinani nowawaityaa, ¿arima nontzika-siri-waitakiri impinkathatairi Pawa?” Ari pinkimitzityaarori pirawaitirika, aririka pantayitajiro opaita-rika. ³² Ontzimatyii paamawintajyaa airo poitzinapa-siritantari Judá-iti, aajatzi kaari Judá-iti, ikaratzi pikarata-piintziri papatowintari Pawa, maaroni. ³³ Irootaki nantziri naaka, natsipi-wintaro nonimota-kaantyaariri maaroni atziri-payi okaratzi nantayitziri. Ti apatziro nantiro onimotanari naaka, nantziro onkarati kamiithatzi-motirini pasini-payi, ari onkantyyaa yawisakotan-tajyaari irirori.

11

¹ Pinkimita-kota-jyaanaro naaka. Irootaki nomatziri naaka nokimita-kotari Saipatzii-totaari.

Owasikainaro kooya-payi

² ¡Iyikiiti! Oshiki nokimosiriwintiimi iroñaaka, tima pakowintakaro okaratzi namitakaa-kamiri, okaratzi noyomitaa-kimiri. ³ Iro kantacha, iroka nonintziri piyotiro: Iriitaki Saipatzii-totaari ijiwaritari sirampari-payi. Iriima sirampari-payi iriitaki ojiwaritari kooya-payi. Iriima Saipatzii-totaari iriitaki ijiwaritari Pawa. * ⁴ Okaratzi amita-piintari asiramparitzii, ti ampasikai-natyaa aririka amani, aririka

* **11:3** ijiwaritari = iitoitari

ankinkithata-kaanti. Aririkami ampasikai-natyaami, awinkatha-ryaakiro ikimita-kaantaitakiri aito. ⁵ Irooma kooya-payi kaari pasikainata-chani amanayitzi, okinkithata-kaanta-yitzi, owinkatha-ryaantaki. Okimita-kowaitakaro kooya-payi amiitzirori oisi. ⁶ Tzimatsi-rika kooya kaari nintatsini ompasikai-natyaa, yamii-piroi-tiniro oisi. Tima maaroni iyotaitzi oshiki ompasiki-winta-waityaa, irootaki ompasikainatan-tyaari. ⁷ Iriima sirampari-payi airo ipasikai-nawaita irirori, tima inkimita-kotaari Pawa, iriitaki Pawa owaniinkata-kaariri. Irooma kooya, iriitaki sirampari owaniinkata-kaarori. ⁸ Tima pairani owakira iwitsikan-takarori Pawa itanakarori kooya, irootaki yaaki iwatha sirampari iwitsikan-takarori. Irooma owakira iwitsikan-takariri Pawa itanakarori sirampari, ti iro yayi owatha kooya. ⁹ Ari okantzi-takari, owakira iwitsikan-tarori Pawa kooya iriitaki sirampari iwitsika-kiniri, tima tikatsi intsipatyaa. Iriima sirampari, ti iwitsikai-tiniro kooya. ¹⁰ Irootaki ompasikainatan-tyaari kooya añaakan-tantyaarori tzimatsi opinkathatani iroori, irootaki onimota-kaantyaariri Maninkariiti. ¹¹ Tira ontzi-masityaa kooya, ti intzi-masityaa sirampari, apiti-payi yasitari Awinkathariti, ikowityaa-wakaa apitiro. ¹² Tima itanakarori kooya iwatha sirampari iwitsikaitaki. Iro kantacha ikaratzi siramparitatsiri iroñaaka, irootaki kooya tsimayitajairi. Tima iriitaki Pawa kantakaarori itzimantari apiti-payi.

¹³ ¿Paitama pikinkithasirita-kotarori iroñaaka

okaratzi nokanta-kimiri? ¿Kamiithama kooyapayi amaniri Pawa airo opasikai-nata? ¹⁴ Arokapayi asiramparitzika iroñaaka, ti amityaaro asanthatiro aisi, oshiki ampasiki-wintiro. ¹⁵ Irooma kooya-payi, irootaki oisi owaniinkata-kaarori. Kimiwaitaka iroomi oisi opasikaainaro. ¹⁶ Tzimatsi-rika anta nintatsiri inkisakowaityaaro, okaratzi nokantakiri: Irootaki namita-piintakari naaka noyomitaan-tziro. Irojatzi ikanta-piintziri apatowintariri Pawa tsika-rika-payi anta.

Aminaasi-waita isirita-kowitaaro yakyootani Awinkathariti

¹⁷ Iro kantacha tzimatsi pasini nonkantimiri, airo nokimosiriwintsimiro. Tima ti onkamiithatzi-motina panta-piintakiri papatojiita. Onkarati kamiithatzi-motimini, irootaki iwasankitaa-wintai-timiri. ¹⁸ Tima nokimaki ikamantai-takina pinasiyita-wakaaka anta papatota-piinta-jiita. Iroowitaincha nonkimisantirimi, ¹⁹ tima irootaki awisa-piinta-tsini iroka. Kimitaka tzimatsi kowasiwaitachani inkanta-koitiri “Iriitaki iriipirori yoka.” ²⁰ Ari okimita-piintari papatojiita awiroka-payi pakyoota-wakaa-jiita, aminaasi-waita poimosirinkiro apaitziri “Yakyootani Awinkathariti.” ²¹ Tima piwapiintakaro sintzini pasitari. Tashaniinta ikantayita pasini-payi. Tzimatsi pasini sinkiwaita-chari. ²² ¿Arima onkantyaari? ¿Tikatsima piwanko-payi tsika piwapiinta-yityaaro pasitari, tsika pirawaita-piinti? ¿Pimaninta-tziirima ikaratzi apatota-piinta-chari ipinkathatziri Pawa? ¿Pithainka-

tziirima kowityaa-waita-tsiri? ¿Pisiyakaan-tzima ari noshami-winta-kimiro? Airo.

Opoñaantari yakyootani Awinkathariti

(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

²³ Okaratzi noyomitaa-kimiri pairani okanta-kota itantanakari “Yakyootani Awinkathariti,” iriitaki Awinkathariti oyomitaa-kinarori. Iroka okanta-kota: Okanta pairani tsitini-paiti tikira ipithoka-sitaitari Awinkathariti Jesús, yaakiro yatantaitari, ²⁴ ipaasoonki-wintakiro, ipitoryaakiro, ikantzi: “Piyaaro, nowatha onatzii, tima iro kamawintimini. Irootaki pisirita-kota-piintan-tyaanari.” ²⁵ Ari ikimitaakiro aajatzi ikaratakiro iwajiita, yaakotakiro iraitsiri, ikantzi: “Niraani onatzii, irootaki sitowaa-tsini yawisako-siritan-tajyaari oshiki atziri. Irootaki panta-piintajiri aririka piriiri, aririka pisirita-piinta-jyaana.” ²⁶ Aririka piwapiinta-jyaaro, pirapintajiiro awiroka, piyomitaa-piintajiri atziri-payi ikama-winta-yitai Awinkathariti. Irootaki pimata-piinta-yitairi irojatzii impiyan-tajyaari Awinkathariti.

Owamintha-waita-sita-karori yakyootani Awinkathariti

²⁷ Tzimatsi-rika owaminthata-sityaaroni, iraminthata-sityaaro, kimiwaitaka iriita-jaantaki Awinkathariti ithainka-wathataki, ithainka-kiro aajatzi iriraani. ²⁸ iro kamiithatatsi, tikira ayaaro, tikira iriro, ontzima-tyiira ankinkithasirita-wakyaa kamiitha-siritakai-rika.

²⁹ Tzimatsi-rika owasiwaita-kyaaroni, irasiwaita-kyaaroni kaari osirita-kotyaaroni siyakaawitachari “iwatha,” aritaki iwasankitai-takiri.

³⁰ Irootaki itziman-tayitari sipita-waita-tsiri, mantsiya-waita-tsiri, tzimayitatsi makoryaayitain-tsiri.

³¹ Irooma asiri-pirota-nakyaa-rika tikira awanakyaaro, airo añaajaantziro iwasankitaa-waitai Pawa. ³² Iro kantacha aririka iwasankitaa-waitakai, iñaanta-kaawaita-tiro inkimita-kaanta-waityaa arokatakimi itomipirori. Ari onkantyyaa airo iwasankitaa-pirotantai apaata, ikimita-kaanta-yitairi tsika inkanta-yitairi osaawi-satzi-payi.

³³ Iyikiiti, irootaki onintantari piyaa-kotawakai-yitajyaa awiroka-payi, airo pisatika-waita aririka papatojiitakyaa pakyoota-wakaiyaa.

³⁴ Pitashaatzii-rika, piwanakyyaa piwankoki tikira pijatana-kiita, onkantyyaama airo iñaakaan-taitami papatotakyyaa. Aririka nariitakyaa nariitan-tyaamiri, aritaki nothotyaaakiro noyomitaa-yitimiro iroka-payi.

12

Tasonka-winta-siritaantsi

¹ Iroñaaka nonkaman-timiro tsika okantakota tasonka-winta-siritaantsi. Iyikiiti, ti noninti onkompitzi-motyaami.

² Piyojiitzi awiroka, pairani tikira pinkimisantanaki, tzima-piintatsi pikinakaa-sitari, wintha-siri pikanta-piinta pijata-sitziri siyakaarontsi kaari ñaawaitaatsini. ³ Irootaki nokamantantyyaamiri iroñaaka: Tzimatsi-rika anta kinkithata-kaanta-tsini, inkanta-paaki “¡Kamaari inatzii Jesús!”

kaarira Itasorinka Pawa ñaawaita-kayirini yoka. Irooma aririka inkanti, “¡Awinkathariti inatzii Jesús!” iriitaki Tasorinkantsi ñaawaita-kayiriri.

⁴ Tima aparoni inatzii Tasorinkantsi, iro kantacha tzimatsi oshiki tsika ikinakairo itasonka-winta-yitakai antanta-yitarori opaiyitarika.

⁵ Aparoni inatzii Awinkathariti, iro kantacha tzimatsi oshiki tsika ankina-kayiro antawaita-jiniri irirori.

⁶ Aparoni ikanta Pawa, iro kantacha tzimatsi oshiki tsika okanta opoñaan-takari yantakaa-yitairo opaiyitarika.

⁷ Maaroni aroka-payi, tzimatsi opaiyita yantakaa-yitairi Tasorinkantsi iñaakantari, irootaki awinthata-kaantyaariri pasini kimisantzinkari-payi yantayitajiro irirori kamiithari.

⁸ Thami asiyakaa-winta-wakiro. Tzimatsi atziri ikantakaakari Tasorinkantsi ontzimi-motiri iyotani inkinkithatan-tyaari. Tzimatsi pasini ikantakaakari Tasorinkantsi ikinkithata-kotajiro okaratzi iyotakai-takiriri.

⁹ Tzimatsi pasini ikantakaakari Tasorinkantsi yawintaa-siri-pirotyaari. Tzimatsi pasini ikantakaakari Tasorinkantsi yisita-kota-

kaantantari. ¹⁰ Tzimatsi pasini ikantakaakari tasonkawintantaniri inatzi, pasini ikantakaakari inkamantantzinkariti, pasini ikantakaakari yapiitajiro okaratzi ikamantantakiri Kamantantzinkari, irootaki iñaantyaarori iriirika Tasorinkantsi kantakaariri ikamantantiro.

Tzimatsi pasini ikantakaakari iñaawai-yitiro pasiniyita-tsiri ñaantsi, tzimatsi pasini ikantakaakari iwawisayiro iñaaniki irirori okaratzi ikinkithatai-takiri. ¹¹ Maaroni iroka-payi iriitaki Tasorinkantsi kantakaa-karori

yantantai-takarori tsika-rika opaiyita-rika. Aparoni ikanta Tasorinkantsi. Iriitaki matzirori itasonka-winta-yitakai aroka-payi, imatakaa-yitairo okaratzi inintziri irirori.

¹² Ari okanta awichaa-wakaan-taari, ikimita-kaanta-yitai arokami iwatha Saipatzii-totaari. Tima tsika akantawaiyita awathaki-payi, irootaki antakaa-yitairori opaiyita-rika. Ari akimitzi-yitaari aajatzi aroka-payi, onasiyita antayitajiro opaiyita-rika.

¹³ Tima aparoni ikanta Tasorinkantsi kiwaayitajiri, irootaki awichaa-wakaan-taari, tikatsi ompaitajyaa aroka-rika Judá-iti, kaari Judá-iti, ompirataari, saikasi-waitatyaari, maaroni. Okimiwaitaaro maaroni antsipata-wakaajyaa aroka-payi irapiintairo isiyakaa-wintai-takari Tasorinkantsi.

¹⁴ Pisirita-kotyaaro tsika okanta awatha. Aparoni akanta awathaki, iro kantacha tzimatsi oshiki onasiyita okaratzi antayitiri. ¹⁵ ¿Kantatsima oñaawaitima aitzii, oñaanatiro ako, onkantiro: “Ti niriipiroti naaka, ti nonkimityaami awiroka pimatziro pairika-yitziro opaiyita-rika?” ¿Tima iroopiroti aitzika? ¹⁶ ¿Kantatsima oñaawaiti ayimpita, oñaanatiro oki, onkantiro: “Ti niriipiroti naaka, ti nonkimityaami awiroka piñaayitziro opaiyita-rika?” ¿Tima iroopiroti ayimpita?

¹⁷ Iroomi yosiita-CHANIMI oki awathaki, ¿arima onkantaki ankimi? Iroomi yosiita-CHANIMI ayimpita, ¿arima onkantakimi ankimainkawaiti?

¹⁸ Ari okantari awatha. Tima iriitaki Pawa owitsika-kirori tsika okanta-jaanta inintaki iwit-sikiro, irootaki onasiyitantari opaita-rika antayitziro. ¹⁹ Arimi osiya-wakai-yaami maaroni

tsika okantayita awatha, airotyaa awathataromi.
²⁰ Tima aparoni onatzii awatha, iro kantacha tzi-
 matsi oshiki onasiyita okaratzi antakaa-yitzirori
 awatha.

²¹ ¿Kantatsima oñaawaiti oki, oñaanatiro
 ako, onkantiro: “Naaka kowapirota-jaantacha,
 irooma awiroka, ti inkowaitimi”? ¿Kantatsima
 oñaawaiti aito, oñaanatiro aitzii, onkantiro: “Ti
 inintaitimi awiroka”? ²² ¡Airo omatziro! Tima
 okaratzi tzi-matsiri awathaki kaari amiraawinta-
 pirotzi aroka, irootaki kowapirota-jaanta-chari.
²³ Irootaki akithaatanta-piintari, omaniro
 awatha-payi, akimita-kaantaro pinkatharintsi
 onatyimi. Okaratzi omanako-yitziri awathaki,
 akimita-kaantaro iroopiromi onayitzi. ²⁴ Irooma
 okaratzi kaari amanayita-piintziri awathaki
 iñiita-piintziri, tira amiraawintiro ipaita-
 rika antayiti-nirori. Ari ikantzitari Pawa
 iwitsikakiro awatha, ontzimatyii anintajiro
 kimitzi-mowitairi ti imiraawintaitiro. ²⁵ Tima
 airo okantzi ampitha-ryiuro okaratzi awathatari.
 Apatziro anintzi anithaa-yitajiro maaroni
 awatha. ²⁶ Aririka awatsinaa-waityaa kapichiini
 awathaki, kimiwaitaka owatsinaa-kyaami
 maaroniki awatha. Aririka awaniinka-waityaa
 kapichiini awathaki, kimosiri ankantyyaa
 maaroni awathaki.

²⁷ Ari akantayitari aroka-payi akaratzi
 awintaa-siritaari Saipatzii-totaari, kimiwaitaka
 aparoni iwatha anayitaimi Saipatzii-totaari.
²⁸ Iroka tsika ikantakaa-yitaari Pawa ikaratzi
 kimisantairiri: Itanakaro, tzi-matsi Tyaantaari-
 payi. Apitita-naintsiri, tzi-matsi Kamantan-

tzinkari-payi. Mawatanain-tsiri, tzimatsi yomitaan-tataniri-payi. Ipoñaa itzimayitanaki tasonka-wintan-tsiri, isita-kota-kaantaniri, amitakotaniri, jiwatakaan-taniri, ñaawaitzirori pasiniyita-tsiri ñaantsi. ²⁹ ¿Maaronima Tyaantaari-payi anayitzi? ¿Maaronima akamantantzinkaritzi? ¿Maaronima ayomitaan-taniritzi? ¿Maaronima atasonka-wintan-taniritzi? ³⁰ ¿Maaronima isita-kota-kaantaniritzi? ¿Maaronima añaawai-yitziro pasinita-tsiri ñaantsi? ¿Maaronima awawisayiro pasinita-tsiri ñaantsi añaaniki aroka? ³¹ irootaki pinkowa-piroti inkanta-kaiyaaro Tasorinkantsi pantanta-jyaarori kowapirota-jaanta-chari. Iro kantacha, tzimatsi anairori iroka-payi. Aritaki nonkaman-takimiro iroka.

13

Irootaki kowapirota-chari antakotantyaa

¹ Thami ankanta-sita-wakyaa, kantatsi noñaawaitiro naaka pasiniyita-tsiri ñaantsi iñaawai-yitziri pasini atziri, nomatzi-takyaaromi okaratzi iñaawaitziri Maninkari-payi. ¿Tima kamiitha-waiwitaka iroka? Iro kantacha tirika nontakotantyaa nomatan-tawita-karori iroka-payi, nopoima-wintha-waita-sitakara. ² Ari okimitari aajatzi, naakami kamantan-tzinkari, noyota-kotziro okaratzi kaari iyotako-witaita pairani, nawintari Pawa, ari onkantakimi isirinkinaro otzisi ikatziyiro tsika-rika nonintziro naaka. ¿Tima kamiitha-waiwitaka iroka? Iro kantacha tirika

nontakotantyyaa nomatan-tawita-karori iroka-payi, tikatsi-machiini nomonkarati. ³ Ari okimitari aajatzi, arimi nompasitan-tyaaro maaroni tzimi-motanari irootaki ontziman-tyaari iyaari kowityaa-waita-tsiri. Aririkami natsipita-kowintyaari pasini, notaa-winta-waitakari. ¿Tima kamiitha-waiwitaka iroka? Iro kantacha tirika nontakotantyyaa nomatan-tawita-karori iroka-payi, tikatsira nanintaajyaa.

⁴ Tzimatsi-rika itakotan-tachari, tsinampa ikanta, kaminthaan-taniri, ti inkisako-waitan-nyaa, ti intharowinta-wainityaa, ti inkantakaa-piro-waityaa. ⁵ Tzimatsi-rika itakotan-tachari ti inkaaripiro-waantiniti, ti inthañaa-wainityaa, ti inkisawai-nityaa, ti yamawitziitiro inkisaniintanti. ⁶ Tzimatsi-rika itakotan-tachari ti intharowinta-waityaaro yantiro-rika kaaripirori, apatziro ikimo-siri-wintziro iyotakoi-tajiro iroopirori. ⁷ Tzimatsi-rika itakotan-tachari iyotziro ikisasi-waita-nita, ikimisanta-piintan-iti, tzimatsi iyaakota-piintani, oisokirota-piintan-taniri inatzii.

⁸ Tira onthonka-nityaa antakotantyyaa. Irooma iroka-payi othonka-nita, kamantan-tzinkaritaantsi, iñaawaitan-taitaro pasiniyita-tsiri ñaantsi, iyotaitziro opaiyita-rika. ⁹ Tikiraata iyotaitziro maaroni, tikiraata ikamantantaitziro okantakoyita maaroni tzimayita-tsiri. ¹⁰ Irooma aririka onkarata-paaki monkarayitachani apaata, airo anintanajiro iroka-payi onkarati pyaayitaa-chani. ¹¹ Iroowaitaki akimiyita atziritzika. Ainiro-rika iinchaa-nitzi, akimitari iinchaa-niki, tsika ikanta

iñaawaitzi, tsika ikanta ikinkithasirita, tsika okanta ipampitha-siryaari. Irooma aririka antarita-paaki, airo akimita-kota-naari tsika ikantayitara iintzi. ¹² Kantatsi asiyakaantiro aajatzi tsika akanta aminaatyaarorika asiro-taki. Airo akoñaatzi kamiitha-ini, airo ayota-jaantzi tsika akantawaita. Irooma apaata aririka ayotako-pirotajiri tsika ikanta-kota Pawa, aritaki ankimitai-yaari irirori iyoyitai aroka-payi. ¹³ Iroka karatatsiri mawa tsika otzimi asi owaironi osaiki, airo othonka-nitaja: awintaa-siritani, ayaakoniintani, otakotantani. Irootaki kowapirota-chari iroka otakotantani.

14

Iñaawaitan-taityaaro pasiniyita-tsiri ñaantsi

¹ Piriipiroti pimatan-tyaarori pitakotantyyaa. Pinkowako-pirotajiri Tasorinkantsi intasonkawintimi inkanta-kaiyaami pantawaitan-tyaaniriri Pawa. Irootakira pimata-jaantajiri pinkamantan-tzinkaritari. ² Aririka apatojiityaa ankaratiri kimisantzinkari-payi, tzimatsi-rika inkanta-kaakyaa Tasorinkantsi iñaawaitan-tanakyaaro pasinita-tsiri ñaantsi kaari ikima-jita-piintziri, airo akimathatziri, airo ayotziro opaita ikantziri. Tira iro iñaawaitantari ankimathatiri aroka-payi, Pawa kimathatirini. ³ Irooma intzimi-rika inkanta-kaakyaa Tasorinkantsi inkinkithata-kaanti, iriitaki kinkithata-kajaini maaroni aroka-payi, iwitsika-sirita-kaantairi, intharowinta-kaantairi, yoimosirinka-siritan-tairi. ⁴ Ikaratzi

ñaawaitzirori pasinita-tsiri ñaantsi, apaniro itharowinta-siri-waita. Iriima kamantan-tzinkari-tatsiri, iriitaki owitsika-sirita-kaayitariri maaroni kimisantzinkari-payi ikaratzi apatoyitachari. ⁵ Oshiki onimo-tinami aririka piñaawaitan-tyaaro pasiniyita-tsiri ñaantsi maaroni awiroka-payi. Irootaki onimo-pirota-jinanimi aririka pinkaman-taniritaji maaroni awiroka-payi. Tima irootaki kowapirota-chari anairori piñaawaitan-tyaaroni pasiniyita-tsiri ñaantsi. Iro kantacha tzimatsi-rika oowaa-koñaanitaniri, iriitaki witsika-sirita-kaayityaarini kimisantzinkari-payi ikaratzi apatota-chari.

⁶ Iyikiiti, pinkimi nosiyakaa-wintimiro. Aririka nariityaami pinampiki, apatziro noñaawaitan-tapaakaro pasinita-tsiri ñaantsi, ¿nomatakiroma nokimo-sirita-kaami? Irooma aririka nokinkithata-kota-kimiro ikimathata-kaajanari Pawa, nonkinkithasirita-kaajimi, nokaman-tayita-imi, noyomitaa-yitaimiro aajatzi. Irootaki piñaantaarori pitharowinta-siritanaja. ⁷ Intsityaa nosiyakaa-wintimiro aajatzi, okimitakaro aririka ashowiriwaiti, aririka ampiyompi-waiti. Airorika anasitaro oyamininka, irojatzi apiiyapiiti, tikatsira yotironi opaita-rika anintziri ashowiritiri. ⁸ Ari okimitari aajatzi aririka antyooti. Airorika oyaminii-nkatzi kamiitha, tikatsira yotatsini akaimatziiri awayirityaa. ⁹ Ari pikantari aajatzi awiroka-payi. Airorika piñaawaitantaro inkimathaitiri, piñaawai-winthawaita-sitaka. ¹⁰ Tima aka kipatsiki tzimatsi oshiki nasiyita-

chari ñaantsi iñaawaitai-tziri. Tzimatsi oshiki opaiyita-rika ikantai-tziri iñaawaitaitzi.

¹¹ Tzimatsi-rika ñaanatanari iñaaniki irirori kaari nokimathatzi naaka, nokimita-kaantari pasini-satzi inatzii, ari ikimitzi-tanari aajatzi irirori. Ti noshininkatyaari kamiitha. ¹² Noyotzi naaka, pininta-pirotatzii awirokaiti intasonkawintaitimi anta. Iro kantacha ontzimatyii pamina-mina-pirotairo piwitsika-sirita-kaayitajyaari maaroni apatota-piinta-chari anta.

¹³ Tzimatsi-rika ñaawaitzirori pasinita-tsiri ñaantsi, ontzimatyii inkowa-kotajiri Pawa imatakaan-tajjaariri iwaako-ñaanitairo iñaawaitziri. ¹⁴ Aririka namanantyaaro pasinita-tsiri ñaantsi kaari nokimathatziri noñaawaitziro, kimitaka nokimosiriwintasitakaro, okantawitaka ti nokimathatiro okaratzi namaniri. ¹⁵ iro kamiithatatsi namanantyaaro ñaantsi noyotziri, kimosiriwinta-kaiyaanari. Ari nonkantirori aajatzi nompanthaa-wintajiri Pawa. ¹⁶ Thami ankantawaki, tzimatsi piyotainchari yapatojiita, ari pipaasoonkitziri awiroka Pawa, apanirowni pikimosiriwinta-waita, iriima pikarajiitzi ti inkimathatimi piñaawaitakiri. ¿Arima ikimosiriwintakyaa irirori pinkantayitakiri? Airo, tima ti iyojiiti irirori-payi kamiitha-rika inkantantyaari “¡Omapirowí!” ¹⁷ Kamiitha-witaka pipaasoonkitaki awiroka. Iriima pasini-payi ti piwitsika-sirita-kaayityaari.

¹⁸ Oshiki nopaasoonkita-piintakiri naaka Pawa namanantaro pasinita-tsiri ñaantsi, kimiwaitaka nanaakimimi pamana-piintzi awiroka-payi. ¹⁹ Irooma aririka

nontsipatyaari noyomitairi yapatotaa pasini-payi kimisantzinkari, ti nomatiro. Irootyaami noninta-piro-taitimi naaka noñaawaitimi kapichiini onkantyya inkimathatan-tyaanari, tityaami nonintaa-jatiro noñaawai-piro-taiti kaari inkimathatai-tinari. *

²⁰ Iyikiiti, airo pisiyari ipampitha-sirita iintsi, apatziro okamiithatzi pisiyaari ipampitha-sirita antari. Kamiitha-witaka pinkimita-kotyaari iintsi airo pantanta-yitaro kaari-pirori.

²¹ Pinkinkithasirita-kotiro Ikantakaan-taitani isankinatai-takiri, ikantaitzi:

Iroka ikantakiri Awinkathariti:

Tzimatsi nonintziri nonkantiriri yoka atziri-payi, Inkarati nontyaankiri, pasini-satzi inatyii, ñaawaitzirori pasinita-tsiri ñaantsi, iriitaki kamanta-yitaini.

Iro kantacha airo ikimisantai-tawakiri.

²² Iroka siyakaa-winta-chari. Aritaki okantaki itasonka-wintai-tajai añaawaitan-tyaaro pasinita-tsiri ñaantsi, irootaki iñaakai-tziriri kaari kimisanta-tsini. Irootaki itasonka-wintan-takairi ankamantantantyaari, iroatzi iñaakai-tairi arokaiti akimisanta-yitajira.

²³ Thami ankantawaki, papatojiityaa maaroni awiroka-payi, maaroni pamananta-jiitaro pasinita-tsiri ñaantsi. Ari ikyaapaaki kaari kimisanta-tsini, kaari iyomitaaitzi.

¿Airoka ikantapaaki: “¡Isinkiwintatyaa yoka!” ²⁴ Aajatzi ankantawaki, papatojiita awirokaiti anta pikamantantzi. Ari ikyaapaaki

* **14:19** kapichiini = 5 ñaantsitaa-niki; noñaawai-piro-taiti = noñaawaiti 10,000 ñaantsi

kaari iyomitaaitzi, kaari kimisanta-tsini. Inkimiuro maaroni pikanta-jiitziri yokaiti, irootaki inkinkithasiritan-tanajyaari, ²⁵ iro opoñaantyari ikamanta-kota-najiro okaratzi ikinkithasiri-waita-sitari imananiki, ari intyiirowanaki impinkathata-najiri Pawa, inkanti: “Omapiroatyaa itsipa-siritami Pawa awiroka-payi aka.”

²⁶ Iyikiiti, iroka pantayitairi aririka papatota-piintajyaa. Kantatsi impanthai-tajyaaro panthaantsi, pasini yomitaan-tatsiri, pasini kinkithataironi okaratzi ikimathata-kaajiriri Pawa, pasini iñaawai-yitairo pasiniyita-tsiri ñaantsi, intzima-yitaji owaako-ñaanitaniri. Tima okaratzi pantayitairi irootaki piwitsika-sirita-kaanta-jyaari pasini-payi. ²⁷ Tzimatsirika ñaawaitan-tarori pasinita-tsiri ñaantsi, airo ishiki-pirotzi, apatziro inkanti apiti, tirika inkarati mawa. Airo yakiwaa-jiita yokapayi inkinkithati, iyaawintyaa imatantyaarori pasini. Ontzimatyii intzimi owaako-ñaanitirini.

²⁸ Tikatsi-rika owaako-ñaanitirini, ontzimatyii imairiti tsika papatojiita. Apatziro iñaañaasiritiri Pawa, ari onkarati. ²⁹ Iriima kamantantzinkari-payi, osinitaan-tsitzi inkinkithatakaanti apiti, tirika mawa. Iriima pasini-payi ontzimatyii inkinkisiryakotiro kamiitha-rika okaratzi ikamantantziri. ³⁰ Irooma intzimirika ikimathata-kaanajiri Pawa, ainiro-rika ikamantantzi pasini, kamiithatatsi imairitawaki inkinkithata-kaantawakita pasini. ³¹ Tima ti onkamiithati iñaawai-jiiti apitiro, yitawakyaaro aparoni impoña pasini. Ari onkantyaa iyotanta-

jyaari maaroni, witsika-siri inkanta-yitajyaa.
³² Tzimatsi-rika matanakirori inkamantan-
 tzinkariti, iriitaki matironi iñaakota-nityaa
 inkinkithata-kaanti. ³³ Aririka yakiwaa-
 masityaa, kaari Pawa kantakaan-tironi. Iriitaki
 Pawa santzikoityaa-kaanta-tsiri.

Iroñaaka nonkaman-timiro pasini okaratzi
 yamita-piintaari ikaratzi ikimisanta-kaitajiri
 aririka yapatojiityaa tsika-rika-payi: ³⁴ Mairi
 okanta-piinta-jiita kooya-payi, ti osinitaantsiti
 añaawaiti. Apatziro onkimisantayiti, tima
 irootaki ikantai-takiri Ikantakaan-taitaniki.

³⁵ Tzimatsi-rika onintziri oyotiro, osampitiri
 oimi anta owankoki. Ti onkamiithati
 oñaawaiti kooya aririka yapatotaityaa.

³⁶ ¿Pikinkithasiri-jiitama awiroka-payi
 omapoka-kaanta-kirori pikinkithata-kaantziro
 iñaani Pawa? ¿Pikinkisiryama awirokaiti
 apatziro pikarajitzi pikimisantzin-karitzi?

³⁷ Tzimatsi-rika anta kantatsiri “Naaka
 kamantan-tzinkari, antaiki-siri nokanta
 naaka,” ontzimatyii iyotimi yoka iriitaki
 Awinkathariti kantakaarori nosankinatan-
 tamirori iroka. ³⁸ Tirika inkimisantayiti

yokapayi, airo pikimisantziri aajatzi irirori.

³⁹ Iyikiiti, ontzimatyii pamina-mina-pirotairo
 imata-kayi-tajimiro pikamantanta-yitaji.

Airotzimaita pimapirotziro pintzika-tzika-yitairi
 ñaawaiyitzirori pasinita-tsiri ñaantsi. ⁴⁰ Irooma
 aririka pantayitairo iroka-payi, ñaakotaniri
 pinkanta-wintyaaro, santzikoi-tiini pinkantyyaa.

Yañaanta-jyaari kamayita-tsiri

¹ Iyikiiti, nonintzi nonkinkithasirita-kayimiro tsika okanta-kota Kamiithari Ñaantsi okaratzi nokinkithata-kimiri, oisokiro piwanajiro pikimisantanaaji. ² Irootaki wawisaako-sirita-jimini, aikiro-rika poisokirota-nakityii-yaaro okaratzi nokinkithata-kaakimiri. ¿Ampinaasi-waitakama pikimisanta-yitanaji?

³ Iroka kowapirota-chari ikamantai-takinari naaka, irootaki nokaman-takimiri awiroka-payi, nokantzimi: Ikamawintakai Saipatzii-totaari okantakaaro akaaripiro-waitaki, imatajiro imonkarata-kaajaro okaratzi ikinkithata-koitakiri Sankinarintsi-piroriki. ⁴ Ipoña*a* ikitaitakiri, okanta mawatatsiri kitaitiri, ipiriintai-tairi. Irojatzi ikinkithata-koitzi-takari Sankinarintsi-piroriki. ⁵ Ipoña*a* iñaakajari Cefas, iñaakaari maaroni 12 iyomitaani. *

⁶ Iñaakaari aajatzi oshiki apaitziri iroñaaka “Iyikiiti,” 500 ikarajitzi. Ainiro yañaayitzi oshiki iyiki-payi, ari makoryaa-yitaki pasini-payi. ⁷ Ipoña*a* iñaakaari Jacobo, iñaakaari aajatzi maaroni Tyaantaariiti. † ⁸ Naaka owiraanta-paakarori iñaakaana, osiyawaitakaro naaka ampoita-tsinimi nontzimi. ⁹ Naakataki aajatzi aparoni karatana-jiriri Tyaantaariiti, yanaayitana maaroni pasini. Tityaa apantaa-jatyaaromi impaitaitina “Tyaankaari,” tima nowasankitaa-waitakiri kimisanta-najiriri Pawa, apatowinta-naariri tsika-rika-payi. ¹⁰ Iro

* **15:5** Cefas = Pedro. † **15:7** Jacobo = Santiago, iririntzi Jesús.

kantacha ti aminaasi-waityaa inisironka-pirotana Pawa, tima iriitaki kantakakarori Notyaankaa-ritan-taari. Naakataki antawai-pirotaa-tsiri, nanairi pasini-payi okantakaan-tziro nantasi-waitakari pairani. Ti naaka matasityaaroni apaniroini, Pawa nisironkataanari nomatan-taarori. ¹¹ Irootaki nosankinatan-tamirori okaratzi nokinkithata-piintakiri, iroatzi ikinkithata-piintakiri aajatzi pasini Tyaankariiti. Irootaki pikimisanta-yitairi awiroka.

¹² Tima nonkinkitha-yitajimiro ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari iwamaawitai-takari, ¿paitama pikantantari: “Airo añaa-yitaji ankamaki-rika?” ¹³ ¿Pisiyaka-tziima ti ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari? ¹⁴ Ari onkantyaami, apinaa-siwaitaka naaka nokinkithataki, apinaa-siwaitaka awiroka-payi pikimisanta-jiiitaki. ¹⁵ Kimiwaitaka nothaiyakami nokinkithata-kota-piintakiri Pawa, nonkantanta-piintaki: “Pawa opiriintairi Saipatzii-totaari, ari inkimitaaitajairi arokapayi.” ¹⁶ Ari onkantyaami airo ipiriinta-yitaami kamayitain-tsiri, tira impiriintzi-taa aajatzi Saipatzii-totaari. ¹⁷ Tirikami ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari, pampinaa-siwaitaka awirokapayi pikimisanta-yitai. Aikiro pinkaari-piroyitayyimi tikatsi pyaakota-jiminimi. ¹⁸ Aritakimi pyaapiro-waitakami ikaratzi makoryaa-yitain-tsiri, anpinaasi-waitakami yawintaa-naari Saipatzii-totaari. ¹⁹ ¡Inkanta-machiitajairi arokaiti! Anpinaasi-waitakami awintaa-naari Saipatzii-totaari, anpinaasi-waitakami okaratzi ayaakoniintajiri, añaaamintha-waita-sitaka

kapichiini iroñaaka. Omapiro-waita-kayimi.

²⁰ Iro kantacha ti ari onkantyaa. Tima ipiriintai-tajiri Saipatzii-totaari ikamawitaka. Iriitaki matakirori yitakaantaro yañaaji, ari inkanta-yitajyaari apaata ikaratzi makoryaa-yitain-tsiri. ²¹ Iroka okanta-kota iroka: Pairani, tzimatsi yantakiri aparoni atziri poñaakaan-takarori akaamani-yitzi maaroni. Iro kantacha iriitaki aajatzi aparoni atziri poñaakaan-taarori ampiriinta-yitaji maaroni akamayiwitaka.

²² Irootaki akaamani-yitan-taari maaroni okantakaan-tziro ashininkai-titari Adán. Iro kantacha aritaki añaayitaji maaroni okantakaan-tziro ashininka-siritaari Saipatzii-totaari.

²³ Iroka tsika okanta-kota iroka: Iriitakira Saipatzii-totaari itaarori ipiriintaja. Aririka impiyaji apaata, aritaki iwiriintapajiri ikaratzi yasiyitaari irirori.

²⁴ Ompoña onthonkajyaa maaroni, yapirotajiri Saipatzii-totaari ikaratzi pinkathari-waita-sita-chari, ikaratzi otzimimo-waita-sitari isintsinka. Iriitaki Saipatzii-totaari matakaa-jaironi aroka-payi yasitan-tairi Pawa, matzirori Ipinkathari-pirotzi.

²⁵ Tima yitairon-katakaro iroñaaka Saipatzii-totaari ipinkathari-wintantzi, irojatzii apaata omonkaratan-tapaa-kyaari yiitsinampaajiri ikiisaniintani-payi.

‡ ²⁶ Owiraantyaaroni ikiisaniintani yiitsinampaajiri irootakira “Kaamanitaantsi,” inkimita-kaantajiro atzirimi onatyii yapirotairo. ²⁷ Tima ikinkithata-koitzitakari Saipatzii-totaari, ikantaitaki:

Tzimatsi matakirori yiitsinampaajiri maaroni.

‡ 15:25 yiitsinampaajiri = makoryaakitzi-taantsi

Iro kantacha ikaratzi ikantakoi-tziri aka “maaroni,” tira inkantai-tatyii iriitaki Pawa yiitsinampayii-tairi, iriitaki Pawa kantakaa-jyaaroni imatantai-tyaarori maaroni. ²⁸ Aririka impinkathari-wintajiro Itomi maaroni, irijatзира Pawa pinkathari-wintaironi, tima ari ikina-kayirori Pawa impinkathari-wintan-tajyaarori maaroni tzimayita-tsiri.

²⁹ Airomi yañaayitajimi ikaratzi kamayitain-tsiri, ¿paitama ikiwaawintan-taitariri kamaintsiri? ³⁰ Aajatzi okimi-tzitari, airomi ipiriintai-taami, ¿paitama añaanta-piintakarori aroka-payi ipatzima-winthawaitaitai? ³¹ Iyikiiti, ¿Pithainkanama? ¿Kaarima naaka kimosiriwinta-wintsimiri nokimisanta-kaayitajimiri Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari? Tima omapirota-tyiiyaa iroka, asi owairo maaroni kitaitiri inintaitzi iwamaitina. ³² Ari okimi-tzitakari aka nosaiki Efeso-ki, imaimani-waitakina katsima-waita-tsiri. Airomi apiriintayitaami, antsipa-yitajyaarimi irirori-payi, nonkanta-waita-sita-kyaaami:

Thami anintaa-waita-wakyaa, awawaityaa, irawaiti, oimosirinka-waityaa. Aamaasityaa iro ankami.

³³ Irootaki paamawintan-tyaari awiroka otzimi-kari pikinakaa-sitani. “Airo pitsipawinthatari kaari-pirori, pimatziro-kari.” ³⁴ Pinkinkithasiritajyaa kamiitha. Airo pikinasi-waita. Kimitaka tzimatsi pikarajiitzi awirokayipayi ti piyota-kotaa-jatiri Pawa. ¡Pasikiwintantsiwaitaki!

35 Kimitaka tzimatsi anta kanta-siri-waita-tsiri: “¿Tsikama inkinika impiriintaji tonkitsi-poroki? ¿Tsikama onkinika iñiitairo iwatha?” 36 ¡Masontzi! Kantatsi asiyakaantiro tsika okanta okithoki pankirintsi. Tima aparoni okithoki kaari sampiikita-tsini aririka impankitaaitiro, asi owiro onkaramatsiti aparoni okithoki. Airo iñiitajiro onkithoki-pirotai. 37 Iroka okithoki pipankita-piintziri apakithokiro okantawita, iro kantacha aririka oshookanaki pasini onkanta-waitanajyaa. Tima ti pimpankita-piintiro oshookimataki pankirintsi. § 38 Tima iriitaki Pawa shookakaa-yitzirori otzimayitantari owatha okaratzi inintziri irirori. Iriitaki nasitakaa-yitarori ishooka-kaayitziro, okaratzi tzimayita-tsiri pasiniyita-tsiri pankirintsi. 39 Akaratzi otzimayitzi awatha, ti osiya-wakaaiyaa. Thami asiyakaan-tawakiro aroka-payi atziritzi, tima anasiyita awathaki, onasiyita iwatha antamiwiri, tsimiri-payi, aajatzi simapayi. 40 Aajatzi ikimiyita inkiti-wiri ti isiyayitajai akantayita aroka-payi osaawi-wiri. Otzimi-motziri inkiti-wiri iwaniinkaro, ti onkimityaaro awaniinkaro aroka-payi. 41 Tima onasitaa iwaniinkaro ooryaatsiri, iwaniinkaro kasiri, aajatzi irasi impokiro-payi. Tzimayitatsi impokiro kaari kimiyityaarini pasini.

42 Ari ankantajyaa aroka-payi ampiriintajirika. Tima inkitata-piintaitziro awatha, ari ositzitziro, iro kantacha aririka ipiriintai-tajiro apaata, pasini onkanta-najyaa airo ositzitaji.

§ 15:37 pankirintsi = trigo

⁴³ Aririka inkitaitiro awatha, manintaaro onatzii, iro kantacha aritaki ipiriintai-tajiro awaniinkatan-tajyaari. Ti aawyaawaita-niti iroñaaka awatha, iro kantacha aritaki iwiriintai-tajiro apaata ontziman-tajyaari osintsinka.

⁴⁴ Okaratzi ikitaitziri awatha tzimawita-chara osiri. Iro kantacha aririka ipiriintai-tajiro awatha, aritaki ontzima-yitaji atasorinka. Ari inkanta-jyaari maaroni añaayitziri otzimi isiri, irootaki ayotanta-yitari tzimatsi pasini awatha tzimaatsini otasorinka. ⁴⁵ Ari okanta isankinata-koitakiri itanakarori atziri, yoka Adán, ikantaitzi:

Iro itanakarori yañaanaki, ipoña otzimanaki isiri.

Iriima yaatapaa-kirini siyapaa-kyaarini, otzimi-motziri irirori itasorinka, iriitaki añaasirita-kaanta-tsini. ⁴⁶ Ari akantayitari. Ti otzimimowitai atasorinka owakiraini. Tima iro itanakaro otzimanaki asiri, impoña ontzima-yitaji atasorinka. ⁴⁷ Tima yoka itanakarori pairani atziri, kipatsi yaitaki, iwitsika-pithai-takiri. Iriima apitita-tsiri atziri, inkitiki ipoñaakaro irirori. ⁴⁸ Tima tsika ikantaka iwitsikai-takiri kipatsi-pitha yoka itakarori atziri, iriitaki osiyakari aroka-payi. Iriima inkiti-wiri-payi, iriitaki osiyakariri poñainchari inkitiki. ⁴⁹ Ari ankanta-yitajyaari aajatzi aroka-payi. Tima asiyawitakari atzimayitaki yoka iwitsika-pithai-takiri kipatsi, iro kantacha aritaki asiyayitajyaari poñainchari inkitiki. ⁵⁰ Iyikiiti, iroka okanta-kota okaratzi nokantakiri: Airo okantzi isaikayitaji ipinkathari-wintantzi Pawa ikaratzi tzimayita-tsiri iwatha, iriraani, sitzita-tsini

iwatha. Iriitaki saikaatsini anta inkarati kaari sitziyitaa-tsini iwatha.

⁵¹ Pinkimi nonkaman-timiro kaari iyotakoitzi pairani. Iroka: Ari impasinita-kaayitai maaroni aroka-payi. Iro kantacha airo añaayitziro maaroni aroka-payi amakoryaayiti. ⁵² Apaata owiraanta-paakyaaroni kitaitiri, omapoka-sitajyaa intyootai-tapaji. Apatha-kiro onkanta-paintyaa iroowaitaki amachooka-paintimi. Ari ipiriintai-tajiri kamayitain-tsiri, yañaanta-yitajyaaro wathatsi kaari sitzita-nita-tsini. Irooma maaroni aroka-payi añaayitaa-tsiri impasinita-kaayitai. ⁵³ Okaratzi awathatari iroñaaka sitzinita-tsiri, impasinita-kayi-tairo airo ositziwaitantaja. Akaratzi akaamani-waita-nitzi iroñaaka aritaki impasinita-kaayitai, añaanita-tsiri ankanta-yitajyaa. ⁵⁴ Aririka omonkaratakyaa apaata iroka, ari omonkarata-jyaari okaratzi isiyakaa-wintaitakiro “Kaamanitaantsi,” osiyaarimi atziri, ikantaitaki:

Yoka ipaitai-takiri “Oitsinapantaaniri,” yapirota-jiro ipaitai-tziri “Kaamanitaantsi.”

⁵⁵ ¡Kaamanitaantsí! ¿Kantatsima piitsinampaantaji iroñaaka?

¡Kaamanitaantsí! ¿Tzimatsima iroñaaka pithoyini?

⁵⁶ Okaratzi siyakaa-winta-chari aka othoyini, irootaki kaari-pirotaantsi. Irootaki Ikantakaan-taitsiri oyotakairi tzimatsira akinakaa-sitani.

⁵⁷ Iro kantacha nopaasoonkitziri Pawa, tima

iriitaki matakayirori aroka-payi aitsinampaan-taarori, ityaanta-kainiri Jesús Saipatzii-totaari yiitsinampaan-taarori “Kaamanitaantsi.”

⁵⁸ Iyikiiti, ontzimatyii piriipirota-piinta-yitaji, pantawaita-piintainiri Awinkathariti. Tima piyoyitaji awiroka ti paminaa-siwaityaa, iriitaki Awinkathariti matakayi-mirori.

16

Kiriiki ityaantai-tziniriri ikaratzi ikimisanta-kayi-tairi

¹ Iroñaaka nonkinkithata-kotiri apiyotziri kiriiki antyaanki-niriri kimisantzin-kariiti. Nonkaman-timiro awirokaiti okaratzi nokantayitakiriri Galacia-satzi. * ² Aririka papatota-piinta-jiityaa, ontzimatyii pookayiti kapichiini tzimi-motzimiri. Airo nopomirintziwintan-tapaakaro naaka, aririka nariita-kyaami pinampiki. † ³ Aririka nariita-kyaami kantatsi piyosiiti aanakirini kiriiki anta Aapatyaawiniki yaanakiro aajatzi nosankinari-payi. ⁴ Awirokariika nintatsini noyaata-nakiri naaka, aritaki nontsipata-nakyaari.

Ikinkithasiritari yantiri Pablo

⁵ Airo nariitizami, nitapaintyaaro nojati Macedonia-ki, impoña nowiraanta-paakyaaro pinampiki. ⁶ Aririka nariita-kyaami, aamaasityaa osamani nosaiki-mota-nakimi, kimitaka ari nonkyaarontsita-kotiri anta. Impoña

* **16:1** kimisantzin-kariiti = kitisiriri † **16:2** papatota-piinta-jiityaa = itapiintarori kitaitiri = domingo

pintyaankajina tsika-rika nonintziro nojataji.
⁷ Tira noninti naaka nariita-paintyaami kapichiini. Nonintatzii osamani nosaiki-mowaita-paintimi, iriirika Awinkathariti sinitinaroni. ⁸ Irojatzira nosaikaki naka aka Efeso-ki, irojatzii ariitan-takyaari kitaitiri yoimosirinkai-tziro Awiitaantsi. ⁹ Iro nokantantari tima ainirotsi aka oshiki nantana-jiniriri Awinkathariti, kamiitha okanta noñaakiro. Tima tzimatsi aajatzi oshiki maimani-winthata-kinari.

¹⁰ Aririka yariita-kyaami Timoteo, paakamiithata-wakiri, tima irijatzi antawaita-jiniriri Awinkathariti, ari isiyana naaka. ¹¹ Ti onkamiithati intzimayiti pinampiki manintawaitirini. Iro kamiithatatsi paapatyaa-wakyaari, irojatzii impiyan-tajyaari nosaiki naaka. Tima oyaawintyaa nowakiri impiyi intsipata-kyaari pasini-payi iyikiiti.

¹² Iriima iyiki Apolos, nokantakiri intsipata-nakyaari ikaratzi nontyaanka-jimiri awiroka-payi. Iro kantacha ti ininti ijati irirori. Añaawakiro aririka imatakiro apaata.

owiraantarori withataantsi

¹³ Paamawintyaa awiroka-payi, poisokirotyaaro pikimisanta-nakiri, sirampari pinkanta-nakya, pisintsi-siriyiti. ¹⁴ Aririka pantzi-mota-wakai-yaaro ompaityaa-rika, pitakotani pinkanta-wakaa-najyaa,

¹⁵ Iyikiiti, piyojiitziri awiroka-payi saika-pankotziriri Estéfanos, iriitaki itanakarori ikimisanta-yitanaki pinampiki Acaya-ki.

Ikamaita-naaro iriroriiti yantawai-wintana-jiri kimisantzin-kariiti. ¹⁶ Nosintsi-thatimi awiroka-payi pinkimisantairi irirori-payi, pinkimita-kotyaari ikaratzi yantawai-jiitzi, akowinta-naarori. ¹⁷ Oshiki nokitzimosiritaki noñaakiro yariitakana Estéfnas, itsipata-paakari Fortunato aajatzi Acaico. Iriitaki owakowinta-paakimiri awiroka-payi ti onkantatyii pariijiityaa aka, ¹⁸ pitapi-siritantyaanari. Iriitaki otapi-sirita-paakamiri aajatzi awiroka-payi anta. Pimpinkatha-yitawakiri.

¹⁹ Iwithayitami apatowinta-piinta-kariri Pawa maaroni nampitsi aka Asia-ki. Iwithatztitami Aquila aajatzi Priscila. Ari ikimi-tzita-kamiri ikaratzi apatowinta-piinta-kariri Pawa iwankoki. ²⁰ Iwithatztitami pasini iyiki. Itako pinkantyyaa piwithata-wakai-yitajyaa. ‡

²¹ Iroka nosankinata-jaantani nakoki naaka, nowithatami. Naakataki Pablo.

²² Iwasankitaaitairi kaari itakota-jyaarini Awinkathariti. Impiyi-tzитайaa sintsiini Awinkathariti.

²³ ¡Onkamintha inisironkayitaimi Awinkathariti Jesús Saipatzii-totaari!

²⁴ Notakotami maaroni awirokaiti, iriitaki Saipatzii-totaari Jesús matakayi-naroni. ¡Omapirowí!

‡ 16:20 piwithata-wakai-yitajyaa = thoporotaantsi

Ashéninka Perené
Ashéninka Perené: Ashéninka Perené (New
Testament+)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ashéninka Perené)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4937822c-7fbb-5a7c-989d-ccf71fe482a2